

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Návrh diáře pro matky s dětmi

Bakalářské práce

2024

Anna Pellyová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2023/2024

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Anna Pellyová**
Osobní číslo: **E21625**
Studijní program: **B0688A050001 Aplikovaná informatika**
Specializace: **Multimédia ve firemní praxi**
Téma práce: **Návrh diáře pro matky s dětmi**
Zadávající katedra: **Ústav systémového inženýrství a informatiky**

Zásady pro vypracování

Cílem bakalářské práce je vytvořit diář pro matky s dětmi, který bude splňovat jejich potřeby.

Osnova:

- Definice základních pojmů ve zvolené oblasti.
- Formulace problému.
- Určení a analýza cílové skupiny a zjištění jejich požadavků na diář.
- Realizace diáře pro matky s dětmi.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

AMBROSE, Gavin a Paul HARRIS. *Grafický design: formát*. Brno: Computer Press, 2011. Základy designu. ISBN 978-80-251-2966-1.
BHASKARAN, Lakshmi a Jana NOVOTNÁ. *Design publikací: vizuální komunikace tištěných médií*. V Praze: Slovart, 2007. ISBN 978-80-7209-993-1.
BLAŽEK, Filip. *Typokniha: průvodce tvorbou tiskovin*. 2. vydání. V Praze: UMPRUM, 2022. ISBN 978-80-88308-70-6.
DVOŘÁKOVÁ, Zdenka. *DTP a předtisková příprava: kompletní průvodce od grafického návrhu po profesionální tisk*. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 978-80-251-1881-8.
SAMARA, Timothy. *Grafický design: základní pravidla a způsoby jejich porušování*. Druhé vydání aktualizované a rozšířené. Přeložil Patricie RŮŽIČKOVÁ. V Praze: Slovart, 2016. ISBN 978-80-7529-046-5.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Kateřina Příhodová, Ph.D.**
Ústav systémového inženýrství a informatiky

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2023**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2024**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

Mgr. Pavel Sedlák, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2023

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji:

Práci s názvem Návrh diáře pro matky s dětmi jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 25. 4. 2024

Anna Pellyová v. r.

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala svému vedoucímu práce Ing. Kateřině Příhodové, Ph.D. za její odbornou pomoc, cenné rady a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování bakalářské práce. Dále děkuji své rodině za podporu, zázemí a materiální vybavení potřebné ke splnění vytyčeného tématu. V neposlední řadě bych chtěla vyjádřit poděkování firmě Grafital, s. r. o., konkrétně panu Pavlovi Lukavskému, za konzultace, odborné rady a umožnění výtisku a vazby konečného produktu, který je výsledkem této bakalářské práce.

ANOTACE

Bakalářská práce se zaměřuje na tvorbu a design papírového diáře přizpůsobeného potřebám a preferencím matek s dětmi do 10 let. Teoretická část práce se věnuje teorii tvorby papírových publikací, tedy obsahu, kompozici stránek, volbě typografie, výběru barev, formátu a vazbě, volbě materiálů a celkovému designu publikací. Dále je popsána funkčnost a možnosti personalizace podle individuálních potřeb cílové skupiny. V praktické části práce je představena tvorba papírového diáře pro matky s dětmi do 10 let. Proces tvorby vychází z analýzy potřeb cílové skupiny, ke které došlo na základě dotazníkového šetření. Závěrečná část práce shrnuje dosažené výsledky, zhodnocuje přínos diáře pro matky s dětmi.

KLÍČOVÁ SLOVA

Návrh diáře, matky s dětmi do 10 let, obsah papírového diáře, kompozice papírového diáře, design publikace, funkčnost publikace

TITLE

Design diary for mothers with children

ANNOTATION

The bachelor thesis focuses on the creation and design of a paper diary adapted to the needs and preferences of mothers with children under 10 years of age. The theoretical part of the thesis is devoted to the theory of creating paper publications, i.e. content, page composition, choice of typography, choice of colours, format and binding, choice of materials and overall design of publications. Furthermore, the functionality and possibilities of personalisation according to the individual needs of the target group are described. In the practical part of the thesis, the creation of a paper diary for mothers with children under 10 is presented. The process of creation is based on the analysis of the needs of the target group, which occurred on the basis of a questionnaire survey. The final part of the thesis summarizes the results obtained, evaluating the benefits of the diary for mothers with children.

KEYWORDS

Diary design, mothers with children up to 10 years of age, content of the paper diary, composition of the paper diary, design of the publication, functionality of the publication

Obsah

1	TEORIE NÁVRHU A TVORBY DIÁŘE.....	9
1.1	Obsah	10
1.2	Kompozice	11
1.3	Typografie.....	13
1.4	Barvy.....	15
1.5	Formát.....	16
1.6	Vazba	17
1.7	Materiály.....	18
1.8	Design	20
1.9	Funkčnost a personalizace	21
2	DIÁŘ PRO MATKY S DĚTMI – DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	22
2.1	Dotazníkové šetření – cíle.....	22
2.2	Metodologie	22
2.3	Interpretace výsledků šetření	23
2.3.1	Demografické údaje cílové skupiny	24
2.3.2	Péče o děti u cílové skupiny	24
2.3.3	Používání papírového diáře u cílové skupiny	25
2.3.4	Obsah, formát a kompozice - preference cílové skupiny.....	25
2.4	Závěry výzkumného šetření.....	26
3.	PRŮZKUM TRHU S DIÁŘI PRO MATKY	26
3.1.	Diář pro matky (Čáromat).....	26
3.2	Máma diář (Reminisi).....	27
3.3	S láskou máma (Maluna)	27
4.	NÁVRH A TVORBA DIÁŘE PRO MATKY S DĚTMI	27
4.1	Obsah	27

4.2 Kompozice	31
4.3 Typografie.....	32
4.4 Barvy.....	34
4.5 Formát.....	35
4.6 Vazba	36
4.7 Materiály	37
4.8 Design	37
4.9 Funkčnost a personalizace	38
ZÁVĚR	39
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	41
Příloha A: Dotazník	45
Příloha B: Výsledky dotazníkového šetření (grafy)	48
Příloha C: MaMaDiář 2025 - externí příloha ve formátu PDF.....	53
Příloha D: Karty se zvířaty - externí příloha ve formátu PDF.....	54

1 TEORIE NÁVRHU A TVORBY DIÁŘE

Od počátku své existence se lidé na všech kontinentech snažili konkrétním způsobem uchopit čas a jeho členění. Především se jednalo o životodárný přírodní cyklus, který se skrz kalendář snažili reflektovat. Starověké civilizace, například babylonská nebo egyptská, vyvíjely své důmyslné kalendáře, které často odrážely náboženské a zemědělské události, ale k individuálnímu plánování ještě vedla dlouhá cesta (Chronomag, 2010). Papír jako médium pro psaní a zápis událostí v čase se poprvé objevuje v starověké Číně okolo 2. tisíciletí před naším letopočtem. Strukturovaný zápis informací se zaznamenává i v jiných starověkých kulturách v podobě knih a kronik. V průběhu středověku se začaly vyrábět knihy s kalendáři a jednoduchými zápisky, jež by se daly pokládat za první předchůdce moderních diářů. S rozvojem tiskařských technologií ve středověku a renesanci bylo možné ve větší míře vyrábět knihy včetně těch, které mohly sloužit jako diáře či deníky, protože obsahovaly prázdné stránky pro zápisky. V 18. a 19. století nabývaly na popularitě individuální deníkové a zápisníkové formy (vlivem romantismu) a začaly se funkcí ještě více blížit dnešním diářům. Obsahovaly datovanou část a prázdné stránky pro individuální zápis (Kneidl, 1989). S dalším rozvojem tiskařského a papírenského průmyslu ve 20. století se diáře staly běžnými průvodci osobního života. V digitální éře 21. století si papírové diáře udržely oblibu vedle elektronických diářů, a to zejména u lidí, kteří preferují ručně psanou formu na reálný materiál před digitálními nástroji.

Papír jako materiál i fenomén zůstává vedle digitálních technologií živým médiem. Pro svou snadnou dostupnost, přírodní původ, recyklovatelnost a taktilní vlastnosti zůstává vyhledávaným materiálem. Ve světě digitálních technologií a online nástrojů se jedná o věcné a hmatatelné médium s víceúčelovým použitím a bohatou historií (Kašpárková, 2012). Papírový diář má svoje pozitivní přínosy zvláště tam, kde slouží nejen jako záznamník, ale i jako prostor pro zábavu, výchovu nebo motivaci.

Současný trh vydiferecoval různé typy diářů pro různé cílové skupiny, u nichž dané konkrétní provedení diáře reflektuje specifické potřeby uživatelů. V tom smyslu je aktuální zpracovat i návrh diáře pro matky s dětmi. Matka v moderní rodině často plní několik rolí včetně manažerky času dětí, případně dalších rodinných příslušníků. To klade nároky na skloubení individuálních programů členů rodiny do vzájemně propojeného týdenního plánu, aby byly naplněny různé individuální i společné potřeby jednotlivců i skupiny. Matka tak často propojuje pracovní povinnosti, domácí povinnosti a volnočasové aktivity své i otce, případně dalších

dospělých, s ohledem na školní povinnosti dětí, jejich vzdělávání v dalších školských zřízeních (např. ZUŠ) a různých kroužcích, volnočasových aktivitách i osobních vztazích s kamarády a spolužáky. Mezi pravidelným rytmem týdne přicházejí i nepravidelné vstupy v podobě různých širších rodinných a přátelských setkání a oslav, víkendových pobytů či dovolených, návštěv lékařů apod. Veškerá organizace rodinného života zahrnuje velké množství rozmanitých úkolů, příležitostí a inovací, které vyžadují flexibilitu, kreativitu a podchycení informací, aby se tato role dala zvládnout s určitým kusem nadhledu. K tomu matky využívají moderní pomůcky podle vlastních preferencí a volby. Papírový diář je a zůstává jednou z nich navzdory dostupnosti mobilních telefonů a sdílených diářů a aplikací.

1.1 Obsah

Obsah papírového diáře může být velmi rozmanitý a závisí na potřebách uživatele. Vychází ze základního faktu, že se jedná o osobní kalendář s prostorem pro psaní poznámek, který může být různým způsobem graficky upraven (linkovaný, kostkovaný, čistý, tabulky, diagramy, šablony apod.). Základním prvkem je kalendárium členěné na měsíční, čtrnáctidenní, týdenní nebo denní přehledy, jež umožňují plánování časových úkolů a událostí. Tento primární účel bývá doplněn různými dalšími sekcemi, jako např. úvodní stránkou s osobními informacemi o majiteli, přehledem kalendářního roku, adresářem pro ukládání kontaktů, tabulkami pro seznamy úkolů, volnými stranami pro poznámky nejrůznějšího charakteru. Součástí obsahu diáře bývají také různé grafické předlohy a užitečné informace, jako jsou např. jmeniny, plánovač dovolené, plánovací kalendář na další roky, telefonní předvolby, státní svátky České republiky, mezinárodní svátky, adresář, mapy Evropy, České republiky apod.

Kalendárium datuje dny v týdnu podle roku, ke kterému se diář vztahuje, ovšem existují také diáře nedatované (většinou nazývané zápisníky) nebo diáře, kde jsou univerzálně označené dny v roce pořadím dne v měsíci, ale chybí přiřazení názvů dnů v týdnu, jež si uživatel podle aktuálního roku doplní. Tyto plánovače jsou většinou denní.

Současný trh nabízí různé typy papírových diářů, které jsou navrženy s ohledem na konkrétní cílové skupiny (Sevt, 2024, Bibelot, 2024). Existují exkluzivní plánovače pro manažery s detailními týdenními a denními rozvrhy (Exclusive Pen, 2024) či školní diáře určené pro žáky s výukovými rozvrhy a záznamem domácích úkolů (Knihy Dobrovský, 2024). Podle profesí a služeb lze použít např. diáře kadeřnické, kosmetické či diáře pro lékaře a zdravotníky (Aapapir, 2024). Rozšíření nabídky nastalo i v možnostech tzv. kreativních či motivačních

diářů, které nabízejí např. inspirativními citáty, volný prostor pro psanou či kreslenou tvorbu (Knižní klub, 2024, Kreativ, 2024). Většina takto zaměřených diářů cílí na ženy a přizpůsobuje tomu především design provedení. Objevují se také rodinné plánovače, které nemusejí mít podobu klasického diáře, ale například nástěnného kalendáře většího formátu s několika sloupci pro každý den, do nichž se zaznamenává program konkrétních členů domácnosti (Lyonis, 2024, Agátin svět, 2024).

Výraznou popularitu získal v posledních letech tzv. bullet journal. Jedná se o metodu osobního plánování vyvinutou v 90. letech 20. století designérem Ryderem Carrollem. Jako student s individuálními obtížemi v oblasti pozornosti a organizaci činností zahrnul Carroll tvůrčím způsobem plánování času, připomínky, seznamy úkolů, brainstorming a další prvky do jediného inspirativního poznámkového bloku. (Ježová, 2021). Postupem času se bullet journal stal velmi kreativní metodou, prostřednictvím které uživatelé vytvářejí zápisníky a diáře jako malá ručně psaná umělecká díla zdobená obrázky, krasopísmem, samolepami či washipáskami (Kolková, 2019).

Ve výčtu současných podob diářů bychom měli uvést elektronickou formu diářů, která papírové verzi v době moderních technologií výrazně konkuruje. Mezi její výhody patří možnost synchronizace s elektronickými zařízeními a snadné sdílení zápisu s dalšími uživateli. Především v pracovních kolektivech se uplatní přístup většího množství osob k obsahu nezávisle na místě a okolnostech. Papírové diáře jako osobní a kreativní doplněk s přidanou hodnotou si však drží uživatelskou oblibu i navzdory těmto přednostem elektronické verze, umožňují vlastní styl zaznamenávání a nezávislost v připojení na internet (Infinity, 2020).

1.2 Kompozice

Kompozice tištěných publikací a materiálů se týká celkového uspořádání a organizace různých prvků, jako jsou například text, obrázky, grafika, volba barevného schématu nebo bílý prostor na stránce. Podle Bhaskaranové (2007) mění grafická úprava zcela způsob, jak publikaci vnímáme a jak přijímáme její obsah. Jedná se o tvůrčí proces, jehož cílem je rozmístit prvky takovým způsobem, aby vytvářely vizuálně přitažlivý a funkční celek. „Jedním z primárních úkolů designéra při navrhování publikace je vytvořit silnou a důslednou vizuální hierarchii, v níž jsou nejdůležitější prvky zdůrazněny a obsah uspořádán logickým a pro uživatele příznivým způsobem.“ (Bhaskaranová, 2007, s. 60). Cílem kompozice je tedy efektivně předat určitý obsah uživateli a zároveň mu poskytnout příjemný estetický zážitek.

V tištěných publikacích a materiálech se pracuje s tzv. sazebním obrazcem neboli rastrem. Jedná se o předem definovanou strukturu nebo šablonu, která určuje rozložení textu, obrázků a dalších prvků na stránce tištěného materiálu. Každý sazební obrazec může obsahovat různé prvky, jako jsou hlavička, zápatí, sloupce pro text, rámečky pro obrázky, popisky apod. Dobrá kompozice vytváří poutavé a přehledné publikace, které snadno čtenáře zaujmou a usnadňují orientaci v obsahu. „Celkové uspořádání a grafická vyrovnanost stránky je to, co čtenáře přitahuje, či odrazuje.“ (Bhaskaranová, 2007, s. 61). Autorka doplňuje, že na druhou stranu může být pravidelný rastr účelně porušován pro efekt zajímavého uspořádání, neboť trvalé lpění na přísně daném sazebním obrazci tlumí kreativní proces a může ho dovést k neefektivním výsledkům.

Komponovat prvky do prostoru lze různými způsoby. Kromě klasického uspořádání vedle sebe může tvůrce využít vztahu pozadí a popředí nebo navodit dojem pohybu jejich vzájemným překrýváním, otáčením či prosvítáním. Kompozičním řádem mohou být také protipóly symetrie a asymetrie nebo kontrasty v kompozici způsobené přítomností částí s protikladnými vlastnostmi (např. oblé a hranaté tvary nebo barevné kontrasty teplých a studených barev aj.)

Aplikováno na tištěný diář, kompozice diáře odkazuje na způsob, jakým jsou stránky diáře strukturovány. Diáře jsou osobní plánovače, které pomáhají lidem sledovat své úkoly, události a další důležité informace, musejí tedy obsahovat několik standardních prvků, jako jsou měsíční a týdenní přehledy, datování jednotlivých dní, prostor pro poznámky, seznamy apod. Důležitá bude i proporcionalita kompozice diáře, tedy stanovení logického a čitelného systému vzdáleností mezi pozitivními i negativními prvky (Bhaskaranová, 2007). Pravděpodobně bude nutné zvolit mezi horizontálním či vertikálním zpracováním týdnů a dalších plánovacích částí.

Uvedená autorka připomíná, že výraznou roli ve vizuální identitě jakékoliv publikace hraje obrazový materiál. Způsob, jakým jsou obrázky v publikacích použity, je závislý na řadě faktorů, např. na cílové skupině publikace a na funkci obrázků vzhledem k obsahu. V současné době lze pro tvorbu publikací využít velkou škálu typů obrazového materiálu od fotografií, ručních kreseb a maleb různými výtvarnými prostředky až po digitální animaci, také kombinaci více možností. Z hlediska legálnosti použití a obsahového marketingu je nejméně komplikovanou možností vlastní autorská tvorba (kresba, malba, fotografie apod.). Druhou možností je využití fotobank na internetu. Některé webové stránky jsou zdarma (např. Pixabay, Unsplash apod.), jiné jsou placené (např. Shutterstock) (Bureš, 2019).

1.3 Typografie

Typografie v tištěné publikaci nebo materiálu odkazuje na použití písma a jeho formátování, které má vliv na vizuální dojem a čitelnost. „Typografie je způsob, jakým se napsané myšlenky propůjčuje vizuální forma. Díky množství a rozličnosti dostupných písem může výběr prvků této vizuální formy výrazně ovlivnit čtivost myšlenky a čtenářův dojem z ní. Typografie je jedním z nejdůležitějších prvků, které tvoří charakter a emoční vlastnosti designu.“ (Ambrose a Harris, 2010, s. 6). Tato oblast zahrnuje několik klíčových parametrů. Tím prvním je font, tedy konkrétní typ písma. Font je v podstatě fyzický prostředek použitý k vytvoření písma. Latinská písma mají dvě sady písmen: minuskule (minuskule, malá písmena) a verzálky (majuskule, velká písmena). „Vedle těchto dvou obrazů většina písem nabízí ještě jiné možnosti. Nejčastěji je k dispozici tzv. kurziva, nazývaná také italika. To je varianta písma, jejíž písmena jsou nakloněna vpravo.“ (Pistorius, 2019, s. 71). Typografie dělí písma do několika skupin podle zakončení jednotlivých tahů písmen – písma patková (serifová), písma bezpatková (bezserifová), psaná písma (skripty), lomená písma a písma zdobená. Každé písmo má svůj vlastní charakter a vhodnost pro určité použití.

Bezpatková písma jsou typická rovnými a jednoduchými konci písmen bez serifů (malých výčnělků nebo ozdob na koncích písmen, tzv. patek). Jsou obvykle považována za moderní, čistá a civilní. Dominují v reklamní grafice a hodí se pro slogany, krátké nadpisy, názvy kapitol apod. Příklady bezpatkových písem zahrnují fonty Arial, Helvetica, Verdana nebo Futura.

Pro patková písma jsou typické serify, patky neboli příčná zakončení tahů jednotlivých písmen. „V knižní sazbě serifová písma zcela dominují a knihy vysázené jinými písmeny tvoří jen nepatrný zlomek celkové knižní produkce. Hlavním důvodem pro tuto dominanci je skutečnost, že serify zdůrazňují horizontální tok textu a usnadňují tak bezděčně sledování řádku.“ (Pistorius, 2019, s. 79) Autor doplňuje, že pokud se ve vnitřní typografii publikace používá bezpatkové písmo, pak to bývá v souvislosti s kratšími řádky, kde ulehčení sledování řádku není potřebné. Tato písma jsou často považována za tradiční, klasická a literární a mají tendenci být dobře čitelná ve větších blocích textu, jako jsou knihy, noviny a časopisy. Příklady patkových písem představují Times New Roman, Garamond, Georgia nebo Baskerville.

„Většina druhů písma se objevuje v rodinách. Rodina písma obsahuje všechny různé obměny konkrétního druhu písma včetně různých tlouštěk, šířek a kurzív“ (Bhaskaranová, 2007, s. 69). Vždy existuje základní řez, kterým je vysázena většina základního textu. „Další členové rodiny

jsou jeho variantami, a pokud je to potřeba, poskytují designérovi flexibilitu, aby mohl provádět změny a zvýraznění při vytváření mnohem zajímavějšího designu při zachování klíčových vlastností písma.“ (Ambrose a Harris, 2010, s. 18).

Zvolená velikost písma má velký vliv na čitelnost a celkový vzhled textu, zároveň souvisí s hierarchií informací - titulky mají obvykle větší velikost než běžný text. Velikost písma se udává v bodových jednotkách (pt - points) nebo pixelových jednotkách (px). Obecně platí, že pro tělový text, který je určen pro běžné čtení, se často používá velikost písma kolem 10-12 bodů, pro titulky a nadpisy se standardně používá velikost 16 bodů. Pomocí různých bodových velikostí a písmových stylů se ukazuje hierarchicky různá míra důležitosti uvedených informací. Ovšem příliš složitá textová hierarchie může působit rušivě, a snižovat tak vizuální harmonii.

Řádkování neboli řádkový proklad ovlivňuje mezery mezi řádky textu. Správné řádkování pomáhá zlepšit čitelnost a vizuální přitažlivost textu. Také správné používání odstavců a mezery mezi odstavci pomáhají organizovat text a usnadňuje čtenáři orientaci. V zarovnání textu existuje několik možností. Text může být zarovnán doleva či doprava (tzv. na praporek), na střed nebo do bloku. Každý typ zarovnání má své výhody a nevýhody a může ovlivnit vzhled a čitelnost textu. Použití tzv. odstavcové zarážky představuje odsazení prvního řádku odstavce. Řádkování a zarovnání textu jsou parametry podstatné především pro souvislé texty psané v odstavcích (Ambrose a Harris, 2010).

Aplikováno na tvorbu tištěného diáře je volba písma důležitým funkčním prvkem publikace. Sice se v tomto případě většinou nepracuje s delšími bloky textu, ale hierarchie údajů a přehlednost v diáři vyžaduje promyšlený postup. Velmi často se využívá několika fontů k vytvoření designu. Zapojení dvou a více fontů lépe umožní vytvořit hierarchii publikace a zjednodušit orientaci v ní. Výše uvedení autoři doporučují podřídít výběr fontů několika kritériím. Jednak písmo základního textu má ladit s písmem v titulku a vybraná písma musí být flexibilní, aby se dala používat v jiném řezu, například na poznámky. Zároveň mají být dostatečně odlišná, aby byl mezi nimi snadno vnímatelný rozdíl. Jistě budou různé části textu vyžadovat různé velikosti písma. Členění lze dosáhnout i pomocí tučného písma, kurzívy nebo podtržení. Přehlednosti a kontinuity lze docílit funkčním použitím dvou, maximálně tří fontů v rámci výsledného produktu.

V diáři je třeba věnovat pozornost také číslicím, protože jejich začlenění je nezbytné v rozsahu celého kalendária k označení numerických dat. Ambose a Harris (2010) ukazují, že pro výběr stylu číslic nejsou stanovena žádná závazná pravidla, ale je zapotřebí při výběru fontu brát ohled na typografii použitou v jiné části dokumentu. Existují dva druhy číslic: minuskové a verzálkové. Verzálkové číslice mají tendenci působit jako zbytečně velké ve srovnání s minuskovými číslicemi. Protože číslice mají velikost shodnou s verzálkami a zabírají stejný prostor, mohou poutat v základním textu příliš velkou pozornost. Jeví se jako vhodnější používat verzálkové číslice bez horních a dolních dotahů v tabulkách a minuskové číslice v základním textu, kde je jejich upravená velikost ve větším souladu s proporcemi malých písmen abecedy.

1.4 Barvy

Barevné schéma v tištěných publikacích zahrnuje výběr barev a jejich kombinací pro vytvoření vizuálně atraktivního a funkčního designu. Existuje jen málo podnětů tak působivých, jako jsou barvy. Jejich význam je však přijímán velmi individuálně a je závislý na vyhodnocení zrakem a mozkiem konkrétního člověka. Ve vnímání barev záleží, „jak ve výsledku vidíme, jak na nás působí a jak je chápeme. Pro účely komunikace s divákem je proto třeba porozumět optickým vlastnostem barev i jejich chování.“ (Samara, 2008, s. 83).

Pod odstínem barvy rozumíme její základ (např. barva červená, oranžová, modrá apod.). Primární (základní) barvy (červená, žlutá a modrá) jsou často doplňovány sekundárními barvami (oranžová, fialová, zelená) a vzájemně se liší vlnovou délkou, kterou lidské oko dokáže vnímat. Právě posunutí světelné frekvence mezi dvě základní barvy způsobuje, že vnímáme směs základních barev v sekundárním odstínu. Dalším prolínáním sekundárních barev vznikají barvy terciální (červenooranžová, oranžovožlutá, žlutooranžová žlutozelená, modrozelená, modrofialová, červenofialová).

Sytost barev představuje jejich intenzitu: zářivost nebo tlumenost. Velmi často se mezi těmito póly využívá barevný kontrast pro zvýraznění zařazených kompozičních prvků. Jas se vztahuje k stupni světlosti či tmavosti barvy. Opět se však jedná o subjektivitu ve vnímání, neboť barva může vypadat světlejší i tmavší, záleží na kontextu, v jakém je zařazena, např. oproti jaké jiné barvě ji porovnááme (Samara, 2008).

Jako další charakteristika barev se uvádí teplota. Individuální vnímání teploty barev do jisté míry závisí na osobní zkušenosti a ovlivňuje ho příroda. Červená a oranžová evokují teplo,

oheň, slunce, kdežto modrá a zelená chlad, led, vodu. Kombinace barev s různými vlastnostmi hraje roli i v prostorovém uspořádání a v hierarchii, tedy v relativním pořadí důležitosti objektů uvnitř kompozice.

V případě diářů se běžně nejedná o celobarevné publikace s obrazovým materiálem, ale spíše o černobílé provedení hned z několika důvodů. Samotná kombinace černé a bílé vytváří dojem jednoduchosti a elegance a přehlednosti obsahu. Pokud se navíc použijí i odstíny šedé barvy, lze jednoduše zvýraznit důležitější části a tuto monochromatickou kombinaci barev lze považovat za univerzální a nadčasovou, naplňující účelnost diáře. Svoji roli jistě hraje i výsledná cena produktu, kterou používání dalších barev výrazně navyšuje a snižuje konkurenceschopnost výsledného produktu na trhu.

1.5 Formát

Formát tištěných publikací se týká fyzických rozměrů a uspořádání stránek, což má vliv na jejich celkový vzhled a použitelnost. „Formát je fyzickým projevem publikace. Stručně řečeno, je to způsob, jakým je publikace předkládána čtenáři.“ (Bhaskaranová, 2007, s. 52). Autorka dodává, že volba nejvhodnějšího formátu se odvíjí od typu produktu – jinak se zvažuje formát u knih, jinak u časopisů, brožur a katalogů či u výročních zpráv atp. Velikost, tvar a hmotnost přímo souvisejí s tím, jak je produkt používán nebo jaký obsah je v něm uložený. Ideální řešení však často naráží na rozpočtová omezení. Rozpočet vždy velmi výrazně ovlivňuje proces tvorby bez ohledu na druh publikace a přímo ovlivňuje designérův rozhodovací proces od velikosti a tvaru publikace po kvalitu papíru a tiskovou finalizaci.

Při popisu formátu (rozměrů) se napřed uvádí šířka a potom výška, tedy například formát 210×297 mm, tedy A4, označuje publikaci o šířce 210 mm a výšce 297 mm. Oba tyto údaje se pak vztahují k rozměrům knižního bloku (stránek), nikoli k rozměrům desek či obálky. Jako normou dané rozměry papíru se nejčastěji používají dvě základní řady, řada A a řada B. Řada A se odvozuje od základního archu A0, jehož plocha je 1 m², řada B pak od základního formátu B0, jehož šíře je 1 m. Každý následující formát řady vznikne rozpuštěním předchozího formátu. Nejčastěji uplatnitelnými formáty jsou A4 (210×297 mm), A5 (148×210 mm), A6 (105×148 mm), B4 (250×353 mm), B5 (176×250 mm) a B6 (125×176 mm). Archy papírů, které používají tiskárny v tiskařských strojích, mají zhruba o 5% větší velikost, než je normalizovaný rozměr, aby vytištěné archy mohly být na normalizovaný formát oříznuty (Pistorius, 2019). Ořezové značky jsou tenké čáry umístěné v každém rohu dokumentu PDF. Tyto značky označují hranice tisknuté oblasti a ukazují poskytovateli tiskových služeb, kde se

má dokument po tisku oříznout. Spadávkou je rozšíření pozadí, obrázků nebo jiných prvků za okraj ořezu dokumentu (Kopina, 2023).

Formát publikace určuje i orientaci stránek, jestliže jsou stránky orientovány buď na výšku (portrét) nebo na šířku (krajina). Formát také souvisí s šířkou okrajů na stránce, což ovlivňuje rozložení obsahu a estetiku publikace. Některé formáty, zejména ty větší, mohou podporovat více sloupců textu nebo rozložení na více stranách. To umožňuje větší flexibilitu při sazbě obsahu (Blažek, 2020).

V případě diářů se objevuje několik častých formátů provedení. Rozměry diářů se různí podle výrobce. Většina nabízí diáře podle standardních formátů papírů: A4, B5, B6 a A5, někteří výrobci používají také označení L, M a S. Oblíbenou kategorií diářů jsou kapesní diáře, jejichž velikost zpravidla nepřekračuje běžný formát A6, takže se diář vejde do kapsy. Velmi využívanou nabídkou na trhu je formát A5 na výšku, který je přijatelným kompromisem jak z hlediska dostatečného prostoru na jednotlivých stranách, tak z hlediska velikosti produktu pro časté používání, nošení, ukládání do příručních zavazadel apod.

1.6 Vazba

Vazba u tištěných publikací se týká způsobu, jakým jsou jednotlivé stránky nebo listy spojeny dohromady. Existuje několik druhů vazačských možností, z nichž každá má své efektivní použití. Mezi nejčastěji používané patří kroužková vazba, vazba lepená a vazba šitá (Litera design, 2024).

Kroužková (mechanická) nebo také spirálová vazba propojuje jednotlivé stránky pomocí kroužkových plastových nebo kovových pružin, hřebenu nebo spirály, umístěných v rohu stránky. Tato vazba umožňuje publikaci otevírat až na 360 stupňů. Spirálovou vazbu může zhotovit profesionální vazač, kopírovací centrum nebo uživatel sám, který si prostředky k ní zakoupí v obchodě s papírenským zbožím či rukodělnými pomůckami. Jedná se o jednoduchou a levnější metodu vazby.

Vazba s pevným hřbetem (lepená) spojuje jednotlivé listy lepidlem nebo lepicí páskou v pevném hřbetu. K jejím přednostem patří všestranné využití, vytvoření hřbetu, na který lze tisknout, a celková vizuální přitažlivost publikace. Z toho vyplývá, že se jedná o vazbu používanou často u brožovaných knih, příruček a brožur. Pružné lepidlo drží knihu pohromadě a zpevňuje její hřbet (Bhaskaranová, 2007).

Vazba šitá představuje spojení stránek pomocí niti, skobičky nebo drátu. Tento typ vázání je častěji využíván pro menší publikace, jako jsou brožury, bulletiny, letáky, malé katalogy apod. Mezi tento typ vazby patří tzv. vazba na skobičku (spojení volných listů publikace drátěnými skobičkami v místě centrálního lomu) nebo tzv. šití naplocho (pomocí drátěných skobiček se propojí všechny stránky textového bloku a výsledek lze dále svázat nebo překrýt páskou) či kanadská vazba (drátěná vazba překrytá obálkou, která spojuje výhody kroužkové vazby s profesionálním vzhledem lepené vazby) (Ambrose a Harris, 2011).

Každý typ vazby má své výhody a nevýhody a volba vhodné vazby závisí na konkrétním použití, požadavcích na design a opět i na rozpočtu. V případě diářů je třeba přizpůsobit vazbu častému otvírání, listování a potřebě zapisovat na stránky informace. Je třeba zohledňovat snadnou manipulaci a zároveň cenovou dostupnost, protože produkt je užíván ne nadčasově, ale po dobu určitou a časově ohraničenou.

1.7 Materiály

Při tvorbě papírové publikace lze použít různé materiály, které ovlivňují její vzhled, trvanlivost a celkovou kvalitu. Základním materiálem je papír. „Papíry užívané při tisku jsou charakterizovány několika důležitými vlastnostmi. Těmi základními jsou gramáž, měrný objem, opacita, tisková brilance a bělost.“ (Pistorius, 2019, s. 60). Gramáž udává váhu čtverečního metru daného papíru (tj. přibližně archu A0). Opacita specifikuje neprůsvitnost papíru. Tisková brilance označuje tiskový efekt (lesk) potištěné plochy, který vzniká součinností vlastností papíru a tiskové barvy (není to tedy vlastnost samotného papíru). Bělost odpovídá tomu, kolik se od daného odstínu papíru odráží světla.

Nejvíce používaný papír pro tisk je nazýván knihařský papír, někdy také označovaný jako knihařský karton. Jeho gramáž se obvykle pohybuje mezi 50 g/m² až 115 g/m², přičemž nejčastěji se používá papír s gramáží kolem 80 g/m² až 100 g/m². Tento typ papíru je vhodný pro tisk a vazbu knih z několika důvodů. První kombinací vlastností je jeho tenkost a zároveň pevnost. Tento papír musí být dostatečně tenký, aby umožnil tisk velkého množství stránek bez zbytečného nárůstu tloušťky knihy. Současně však musí být dostatečně pevný, aby vydržel manipulaci během vazby a pravidelného používání bez trhání nebo opotřebení. Svoji roli hraje průhlednost papíru, která je minimalizována díky dostatečné gramáži, a jeho trvanlivost, aby odolával stárnutí, žloutnutí a zachovával svůj původní vzhled a kvalitu i po dlouhodobém

používání. Důležité jsou také tiskové vlastnosti papíru, které zajišťují kvalitní výsledný tisk bez rozostření nebo rozmazání textu (Pistorius, 2019).

Grafické papíry se dělí do různých druhových skupin. Lze najít dělení z několika hledisek, ale pro účely této práce je použito základní rozdělení podle výše uvedeného autora, a to na dřevité papíry (například z nejlevnějších druhů dřevitý novinový papír pro tisk paperbacků nebo kvalitní a dražší tzv. volumen) a bezdřevé papíry (například slabý biblový papír pro tisk velmi silných knih o mnoha stranách nebo méně bílé ekologické papíry vyrobené zčásti z recyklovaných surovin či křídový papír matný nebo lesklý). Dřevitý papír obsahuje především dřevěnou buničinu ze dřeva stromů, jako jsou borovice či smrk. Bezdřevý papír neobsahuje dřevěnou buničinu jako hlavní složku. Jeho vlákna jsou získávána z jiných materiálů než dřevo, například z bavlny, lnu nebo jiných rostlinných materiálů.

Existuje mnoho typů papíru s různou tloušťkou, texturou a kvalitou, které lze použít podle preferencí a účelu diáře. Velmi frekventovaný je papír s gramáží 80-90 g/m² používaný pro běžné kancelářské účely. Je dostatečně silný pro psaní tužkou a perem, ale umožňuje, aby diář zůstal relativně tenký a lehký. Papír s gramáží 100-120 g/m² je silnější a je využíván pro výraznější odolnost vůči propíjení inkoustů (například fixů).

Obal diáře může být vyroben z různých materiálů, např. z kůže, umělé kůže, textilie, kartonu nebo plastu (Profivazby, 2024). Každý materiál ovlivňuje svými vlastnostmi a vzhledem celkový dojem diáře. Plastové kryty mohou být průhledné nebo různě zbarvené. Spolu s umělou kůží jsou otíratelné, lehce udržovatelné a plní zvýšenou ochrannou funkci. V případě pravé kůže se jedná o luxusní drahý materiál s vysokou odolností a estetickým vzhledem, který je dostupný v různých druzích (např. hladká, matná, lesklá, broušená kůže apod.). Umělá kůže je syntetický materiál, který je navržen tak, aby vypadal a měl vlastnosti podobné skutečné kůži. Je vyrobena kombinací různých polymerních materiálů, jako je polyuretan (PU) nebo polyvinylchlorid (PVC), a často obsahuje i textilní podklad pro zlepšení pevnosti a odolnosti. Umělá kůže je cenově dostupnější než skutečná kůže a může nabízet širší škálu barev, vzorů a povrchových úprav (Tiskový express, 2024).

Diáře mohou obsahovat na svých deskách kovové prvky, jako jsou kovové kroužky pro upevnění stránek, kovové záložky nebo kovové ozdoby na obalu. Některé speciální diáře mohou mít dřevěné obaly nebo dřevěné prvky pro estetický vzhled. Pro ekologicky orientované diáře se mohou používat recyklované materiály, jako je recyklovaný papír nebo recyklovaná textilie.

Karton se využívá pro tvorbu tvrdých obalů diářů a textilní obaly nesou především význam v rovinách estetického vzhledu a pocitu při doteku.

1.8 Design

Design (estetika) diáře zahrnuje různé prvky, které ovlivňují jeho vzhled, styl a celkový dojem. „Přitažlivost publikace tvoří z části pocit, který máme, když ji držíme v ruce.“ (Bhaskaranová, 2007, s. 6). Pravidla designu uvádějí šest hlavních faktorů, které na výsledný efekt mají vliv: formát, sazební obrazec (rastr), typografii, barvu, obálku a využití obrazů. Kombinace právě těchto prvků umožňuje vytvořit jedinečný obsah s konkrétní identitou. Výše uvedená autorka uvádí, že význam každého z těchto prvků se bude lišit u různého druhu publikací. Dobrý design by však nikdy neměl převažovat nad obsahem publikace a naopak. Tyto dvě složky by se měly navzájem doplňovat, aby každá doplnila funkční, logický a estetický celkový dojem.

Aplikováno na produkt typu diáře lze říci, že tato pravidla platí beze zbytku. První dojem z diáře je často ovlivněn formátem a zvoleným obalem. Vizuelní dojem nese i typ papíru. Vnitřní stránky diáře mohou mít různé designy, včetně barevných motivů, vzorů, ilustrací nebo grafiky. Mezi velmi důležité vizuelní dojmy patří zvolené fonty písma a některé diáře používají jasnou a čitelnou typografii, zatímco jiné mohou mít stylizované písmo pro zdůraznění některých částí textu. Ne všechny diáře zahrnují obrazový materiál, jehož výběr bývá komplikovaný jak z pohledu barevnosti, tak z pohledu vyhraněnosti a vkusu. Většina diářů tedy takovou formu s obrazovým materiálem nepoužívá. Některé diáře mohou obsahovat doplňky, které se těžko uplatňují u jiných druhů tištěných produktů (knih, novin, časopisů apod.), jako jsou elastické pásky na uzavření, záložky, kapsy na ukládání dokumentů, pásky s gumovými kroužky na upevnění pera a další detaily.

V současné době musí designéři vyvinout obrovské úsilí k tomu, aby právě jejich produkt zaujal či našel svého cílového uživatele. Tržní prostředí přináší širokou nabídku a velké množství tištěného materiálu, tudíž spotřebitelé mohou být snadno přesyceni. V kontextu velké konkurence se v průběhu krátkého období poté, co objeví inovativní prvky v této oblasti, trh rozšíří o několik dalších konkurenčních produktů. „Dnešní designéři publikací musejí pracovat usilovněji než kdykoli předtím, aby okouzlili čtenáře a navázali s ním spojení na estetické a emocionální úrovni.“ (Bhaskaranová, 2007, s. 6).

1.9 Funkčnost a personalizace

Funkčnost je komplexní pojem, který propojuje výše zmíněné zvolené prvky tak, aby vznikla publikace logicky uspořádaná, esteticky přitažlivá a cenově dostupná pro konkrétního uživatele a jeho potřeby. Čím větší je cílová skupina, tím pravděpodobnější je úspěch výsledného produktu v konkurenci trhu. Pokud se podaří zasáhnout ve výsledku nevyplněný tržní prostor a poptávku, pak je úspěch ještě pravděpodobnější. Takovým procesem se zabývá produktová strategie, tedy soubor rozhodnutí a akcí, které se provádějí s cílem určit mimo jiné i to, jak bude produkt vyvíjený. I když celý proces není předmětem této práce, jedná se o tvorbu nového produktu, která začíná ve fázi hledání nápadů a končí uvedením na trh. Spojení kreativity a strategických úkolů, jako je průzkum trhu, analýza konkurence apod. spadá i do tohoto procesu, je třeba si tedy ujasnit jednotlivé fáze postupu, aby byl výsledek funkční.

Nakhutín (2023) uvádí, že v počáteční fázi je třeba vytvořit obecnou představu o tom, jaký by produkt mohl být. Zde je vždy užitečné provést brainstorming některých konceptů podle potřeb cílové skupiny a zodpovědět si, proč by se zákazník, koncový uživatel, měl o produkt zajímat. Oporou takové fáze je dotazníkové šetření v cílové skupině. Jeho výsledky pomáhají konkrétněji definovat produkt, v našem případě diáře pro maminky s dětmi. Hodnotová, logická a estetická funkčnost produktu má tvořit celek, který vytvoří pozitivní přínos cílové skupině.

Obecně lze označit jako funkční takový diář, který splňuje optimální parametry z hlediska každodenního užívání. Jedná se například o formát a rozměry (dostatečně velký pro záznamy, zároveň kompaktní a snadno přenosný), kvalita použitého papíru (vhodná gramáž a odolnost vůči propíjení inkoustů), struktura diáře (přehledně uspořádané stránky a kalendárium) apod.

Personalizace je pojem vyjadřující možnost přizpůsobit si produkt podle svých individuálních preferencí a potřeb. Jejím cílem je vytvořit poutavý zážitek či efektivnější využití, které zvýší spokojenost uživatele s produktem a v konečném důsledku upevní příští volbu uživatele pro daný produkt. U diáře by se dalo vytipovat několik způsobů, jak se personalizace může projevit. Vedle výběru obalu lze jmenovat tvorbu vlastního designu a obsahu, například vložení vlastních obrázků, fotografií, grafiky nebo vytváření vlastních ilustrací, ruční zápisy, poznámky, kresby, plány a seznamy úkolů, výběr specifického typu písma pro nadpisy nebo důležité informace, barevné kódování pro různé aktivity nebo úkoly apod. Tyto prvky personalizace umožňují uživatelům vytvořit diář, který nejen plně funkčně odpovídá jejich potřebám a preferencím, ale také se stává odrazem jejich osobnosti a stylu (Bhaskaranová, 2007).

2 DIÁŘ PRO MATKY S DĚTMI – DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

2.1 Dotazníkové šetření – cíle

Bakalářská práce se věnuje návrhu diáře pro matky s dětmi ve věku do 10 let. Podle informací dostupných v nabídkách několika českých internetových obchodů s papírenským zbožím bylo zmapováno, že na českém trhu je takových produktů nedostatek. Tvorbě chybějícího produktu byl proto věnován průzkum, který mapoval používání papírových diářů mezi matkami s mladšími dětmi a podobu, v níž by měl daný produkt naplňovat potřeby cílové skupiny. Pomocí výzkumné metody dotazníkového šetření byly zjišťovány obsahové i kompoziční parametry papírového diáře, které nejlépe vyhovují cílové skupině. Výsledky byly následně analyzovány a na jejich základě byly stanoveny nejvhodnější volby pro samotný návrh a tvorbu diáře.

Cílem bakalářské práce bylo vytvořit návrh diáře pro matky s dětmi. Hlavním cílem dotazníkového šetření bylo analyzovat potřeby cílové skupiny s ohledem na využití papírového diáře a následně vytvořit samotný produkt podle preferencí cílové skupiny.

Hlavní výzkumná otázka: Jaká je frekvence využívání papírového diáře u cílové skupiny a jaké jsou obsahové, kompoziční a formátové preference u cílové skupiny ohledně využití diáře?

Vedlejší výzkumné otázky: Má na používání papírového diáře vliv věk ženy a skutečnost, zda pečuje o děti s manželem nebo s partnerem? Jaké procento respondentek z cílové skupiny využívá papírový diář k plánování času každý týden, tedy velmi často? Jaké jsou důvody, pro něž žena volí papírový diář před elektronickým diářem?

2.2 Metodologie

Při výzkumu byl zvolen kvantitativní výzkumný přístup kvůli možnosti získání širšího výzkumného souboru. Z metodologického hlediska bylo využito metody studia odborných pramenů a literatury a dotazníkového šetření. Metoda dotazníku umožnila získat informace od většího množství respondentů. Dotazník obsahoval 16 otázek, z nichž se 7 zaměřilo na demografické údaje a osobní situaci v péči o dítě u dotazovaných a 9 otázek na používání papírového diáře a obsahové, formátové a kompoziční preference u respondentek. Šestnáctá otázka umožňovala otevřenou odpověď.

Dotazník byl realizován prostřednictvím elektronického formuláře, který byl rozeslán do skupin matek s dětmi na sociálních sítích. Další metodou byla žádost autorky o vyplnění dotazníku

matkami s dětmi v okolí bydliště a zaslání dotazníku dalším osobám splňujícím základní charakteristiku respondentky. Jedná se tedy o kombinaci záměrného kumulativního výběru označovaného také jako metoda sněhové koule, kdy na základě konkrétní charakteristiky byly vybrány osoby a k nim byly přidány další díky jejich doporučení (Gavora, 2010), a náhodného výběru.

Výzkumný vzorek sestával z 209 žen, z výsledků dotazníkového šetření však vyplývá, že na dotazy zareagovalo z celkového počtu 39 % žen, které aktuálně nesplňovaly požadavek péče alespoň o 1 dítě do 10 let, ale jejich děti byly starší 10 let (30 %) nebo to byly ženy těhotné či v jiné situaci (9 %). Výzkumné šetření probíhalo od začátku ledna do konce února 2024. Veškerá data byla sbírána anonymně. Před samotným vyplňováním dotazníků byl dotazník a výzkumné téma představeno v krátkém psaném úvodu s uvedením jména autorky dotazníku a jeho účelu. Podoba dotazníku je součástí bakalářské práce v Příloze A.

Výsledky byly následně analyzovány na základě otázek z dotazníku. Dle výsledků dotazníkového šetření byly definovány volby týkající se samotné tvorby diáře. Výstupy z dotazníkového šetření v podobě koláčových a částečně i sloupcových grafů jsou součástí bakalářské práce v Příloze B.

2.3 Interpretace výsledků šetření

Dotazníkové šetření zahrnovalo několik oblastí, na které byly respondentky dotazovány. Tyto oblasti byly vymezeny následnými čtyřmi obecnými kategoriemi: demografické údaje, péče o dítě, používání papírového diáře a preference v rovině obsahu, kompozice a formátu. Otázky 1-2, 4-5 se týkaly demografických údajů respondentek, jako jsou věk, vzdělání, bydliště podle počtu obyvatel a dostupnost školských zařízení v místě bydliště. Otázky 3, 6-7 se vztahovaly k případné péči o děti do 10 let a jejímu kontextu, např. zda matka pečuje sama či s manželem nebo s partnerem. Třetí oblastí s otázkami 8-10 bylo používání diáře, frekvence používání, preference papírové či elektronické verze diáře a důvody upřednostnění papírové formy. V první, druhé a třetí oblasti byly otázky uvedeny s několika alternativami odpovědí, z nichž bylo možné vybrat vždy pouze jednu. Poslední okruh otázek 11-15 se zaměřoval na obsahové, kompoziční a formátové preference cílové skupiny u papírového diáře. Mimo otázku 15, která měla dvě vzájemně se vylučujícími možnosti odpovědí, umožňovaly zbývající otázky zvolit více odpovědí z širší škály možností. Otázka 16 byla otevřená a poskytovala respondentkám prostor pro vyjádření individuálních potřeb a inspirace k obsahu, kompozici a formátu diáře. Seznam otázek (Příloha A) uvádí celý dotazník včetně úvodního oslovení

respondentek autorkou dotazníku. Vyhodnocení se uskutečnilo pomocí koláčových grafů vygenerovaných v MS Excel na základě zadaných odpovědí výzkumného vzorku (Příloha B).

2.3.1 Demografické údaje cílové skupiny

Výzkumný vzorek se skládal z 209 dospělých žen, matek, které pečují o děti. Věkové rozpětí respondentek bylo rozčleněno do čtyř možností: 18-25 let (21 % respondentek), 26-35 let (14 % respondentek), 36-45 let (43 % respondentek), 45 a více let (22 % respondentek) (otázka 1). Ve výzkumném souboru byly zastoupeny všechny stupně dosaženého vzdělání, tedy základní (5 %), středoškolské zakončené výučním listem (2 %), středoškolské zakončené maturitou (33 %) a vysokoškolské (60 %) (otázka 2). Nejvýrazněji byla zastoupena skupina respondentek s věkem nad 36 let (včetně) a s dosaženým vysokoškolským vzděláním (33 %) a spolu s respondentkami s věkem nižším než 35 let (včetně) a s vysokoškolským vzděláním (12 %) tvořila přes polovinu výzkumného souboru žen. Z hlediska místa bydliště (otázka 4) respondentky uvedly v 34 %, že žijí v obci s počtem obyvatel do 10 000 osob, v 20 % do 25 000 osob, pouze 1 % dotazovaných žije v obci do 50 000 osob, stejný počet v obci do 100 000 osob a 44 % respondentek v obci s počtem obyvatel větším než 100 000 osob. Ve své obci mají k dispozici tato školská zařízení: v 35,4 % mateřskou školu nebo základní školu, popř. obojí, v 60,68 % současně mateřskou školu, základní školu a základní uměleckou školu, popřípadě v 4,78 % je opačná situace a ani jedno z těchto zařízení v obci není (otázka 5). Výzkumný vzorek, který vznikl náhodným výběrem, je různorodý z hlediska věku vzdělání i možností spojených s místem bydliště a dostupností školských zařízení pro děti do 10 let.

2.3.2 Péče o děti u cílové skupiny

Cílová skupina byla dotázána na počet dětí, o které v současné době respondentky pečují (otázka 6) a na věk dětí, o které se jedná (otázka 7). Jednalo se v 8 % o 1 dítě, v 64 % o 2 děti, v 19 % o 3 a více dětí, 9 % vybralo odpověď: ani jedna z uvedených možností. Věkové rozmezí opečovávaných dětí odpovídalo tomu, že v 16 % případů mají respondentky v péči alespoň jedno dítě ve věku do 10 let (včetně), ve 45 % jsou všechny děti mladší než 10 let (včetně), v 30 % odpovědí jsou všechny děti starší než 10 let (11 a více) a zbývajících 9 % uvedlo, že nevolí ani jednu z uvedených možností. Tedy alespoň jedno dítě do 10 let má z celkového počtu oslovených matek 60,77 %. Ve většině případů (75 %) pečují respondentky o děti s manželem nebo partnerem, v 14 % samy a 11 % žen uvedlo v odpovědi, že neplatí ani jedna z uvedených možností (otázka 3).

2.3.3 Používání papírového diáře u cílové skupiny

Respondentky z výzkumného souboru se vyjádřily v 78 %, že diář k organizaci svého času využívá denně či několikrát týdně, v 10 % méně než jednou týdně a 12 % v jiné četnosti používání (otázka 8), přičemž papírový diář před elektronickým upřednostňuje 41 % respondentek, 19 % ho využívá paralelně s elektronickým diářem (otázka 9). Při bližším zkoumání výsledků bylo zjištěno, že možnost používání denně nebo několikrát za týden označilo o 10 % víc žen nad 36 let (včetně), tedy starší ženy ze zkoumaného vzorku používají diář vícekrát týdně. Stejně tak u volby mezi elektronickým a papírovým diářem se ve prospěch papírového diáře vyjádřilo 92 ze 132 respondentek s věkem od 36 let (včetně), tedy 67,65 %, na rozdíl od mladších respondentek do 35 let (včetně), kde poměr činil 36 ze 73 odpovědí, tedy 49,32 %. Do těchto hodnot jsou zahrnuty dvě odpovědi: používám rovnocenně obě formy diářů a upřednostňuji papírový diář. Mezi hlavní důvody používání papírové verze patří rychlý a snadný záznam ručně (51 %), obliba materiálu – papíru (23 %) a podpora kreativity (14 %) (otázka 10).

2.3.4 Obsah, formát a kompozice - preference cílové skupiny

V dotazech na obsahové preference (otázky 11-13 s možností volby více odpovědí) se objevila celá škála potřeb, které by respondentky uvítaly v papírové formě diáře pro své využití. Nejpreferovanější kategorií byl prostor pro poznámky k pracovním povinnostem a úkolům (zaměstnání), což označilo 62,68 % dotazovaných. Další častou odpovědí byl prostor pro poznámky k domácímu prostředí (domov) v 50,72 % případů a třetí nejfrekventovanější odpovědí byl prostor pro poznámky k povinnostem dětí a k péči o ně u 46,41 % odpovědí. Nicméně i ostatní možnosti byly nezanedbatelně zastoupené a procentuálně se pohybovaly zhruba mezi 30 až 42 % vybranými odpověďmi respondentek. Pro účel péče o děti by cílová skupina uvítala v 72,25 % kreativní stránky pro děti s hrami, odpovědní hodnoty blízké 50 % se objevily u požadavku prostoru pro dětské kresby a zápisky a edukativních úkolů hravou formou.

Ve více jak polovině odpovědí upřednostňují dotazované ženy formát diáře A5 (54 %), pro kapesní formát A6 se vyslovilo 30 % dotazovaných. Z nabízených dvou kompozičních variant (otázka 15) se pro první z nich, tedy horizontální, vyslovilo 79 % respondentek.

Otázku 16 využilo pouze 2,38 % dotázaných. Mezi odpověďmi byly uvedeny požadavky citátů a myšlenek na týden, obrazového materiálu, označených sekcí a čistých stránek. V jednom případě byla popsána i snaha vytvořit si vlastní formu diáře, neboť dotazovaná nenašla na trhu

vše potřebné v jednom produktu. Jedna z respondentek uvedla: „Vyhovoval by mi na každý měsíc stejný systém a přehlednost.“

2.4 Závěry výzkumného šetření

Cílem dotazníkového šetření bylo analyzovat potřeby cílové skupiny pro využití papírového diáře na kalendářní rok. Byly stanoveny oblasti, na které se výzkumnice dotazovala 209 respondentek. Následně se uskutečnila analýza dotazníků, jejímž cílem bylo najít adekvátní volby při návrhu samotného diáře. V rámci dotazníkového šetření jsou popsány výsledky analýzy odpovědí. Bylo zjištěno, že respondentky starší 36 let (včetně) používají diář častěji než respondentky mladší 35 let (včetně) a volí častěji papírový diář před elektronickým, popřípadě používají obě formy diářů rovnoměrně. Potvrdila se hypotéza, že na volbu papírového diáře a frekvenci jeho používání má vliv věk uživatelky a že starší ročníky upřednostňují konzervativnější možnost, tedy papírový diář. Nepotvrdila se hypotéza, že vliv na používání formy diáře a upřednostňování elektronického diáře má skutečnost, zda respondentka pečuje o děti s manželem nebo s partnerem. Jako hlavní důvod volby papírové formy diáře před elektronickým byla možnost okamžitého ručního zápisu. Mezi nejpodstatnějšími obsahovými prvky se nejvýrazněji ukázal prostor pro poznámky k pracovním povinnostem a úkolům, k domácnosti a péči o děti. Vzhledem k dětem by respondentky uvítaly primárně kreativní hry a úkoly. Jednoznačně preferují formát A5 na portrét a horizontální rozvržení rozpisu týdne v kalendáriu.

3. PRŮZKUM TRHU S DIÁŘI PRO MATKY

V dotazníkovém šetření provedeném autorkou bakalářské práce se 78 % oslovených respondentek vyjádřilo, že tradiční papírový diář je součástí jejich každotýdenního plánování. Zároveň z celkového počtu téměř 61 % pečuje alespoň o jedno dítě do 10 let. Průzkumem trhu byly identifikovány pouze nemnohé produkty sledující podobný obecný záměr návrhu diáře pro matky s dětmi. Tyto produkty však vykazují odlišnosti v obsahu, kompozici i formátu vzhledem k preferencím cílové skupiny vzešlým z výsledků dotazníkového šetření.

3.1. Diář pro matky (Čáromat)

Čáromat (2024) představil na trhu svůj Diář pro matky v letech 2021 a 2022 a 2023. Jednalo se o celobarevně provedený diář s ustálenou kompozicí a uvolněným designem, který měl pevnou vazbu, autorské ilustrace a písmo formou letteringu. K jeho 274 stranám formátu A5 s pevnou knižní vazbou autorka připojila kapsu na poznámky, pruženku na uzavírání a poutko na tužku.

Cena diáře v roce 2023 byla na eshopu 690,- Kč. Pro rok 2024 se již nový diář v nabídce této značky neobjevil (Čáromat, 2024).

3.2 Máma diář (Reminisi)

S názvem Máma diář se lze setkat i v nabídce eshopu Reminisi. Pod tímto názvem se nachází barevně pojatý mateřský zápisník a diář pro první rok s miminkem. Diář je nedatovaný, takže lze začít s používáním kdykoliv během roku a obsah je zaměřen na intenzivní období ženy, ve kterém se jí miminko narodí a postupně se jí mění život podle priority v dítěti. Diář má 152 stran tištěných na bílý papír formátu A5 a gramáži 120 g/m², obálka je v tvrdých deskách s odolnou matnou laminací pro delší životnost. Diář má také záložku v podobě stužky. V 1. pololetí roku 2024 je diář nabízen se slevovou cenou 99,- z původní ceny 349,- Kč (Reminisi, 2024).

3.3 S láskou máma (Maluna)

Nadčasovější podobu diáře s netypickým čtvercovým formátem 16×16 cm pro matky nabízela v minulých letech Maluna. Nyní již na tomto portále lze najít pouze nedatovaný produkt s vázanou vazbou a laminovaným potahem S láskou, máma určený novopečeným maminkám. Jedná se o zápisník s 272 stranami pro záznamy o prvních šesti letech života dítěte za cenu 572,- Kč (Maluna, 2024).

Dá se říci, že v současné době český trh nenabízí takový produkt, který by splňoval návrh diáře ve formátu A5 s obsahovými a kompozičními požadavky, které vyplynuly z preferencí respondentek v dotazníkovém šetření a který by byl pro tuto cílovou skupinu cenově přijatelný.

4. NÁVRH A TVORBA DIÁŘE PRO MATKY S DĚTMI

4.1 Obsah

Při návrhu obsahu papírového diáře pro matky s dětmi autorka hledala takovou podobu diáře, která by co nejoptimálněji odpovídala zjištěným požadavkům a potřebám potencionálních uživatelék zjištěným na základě dotazníkového šetření. Cílem bylo najít obsah, který by byl přitažlivý jak pro ženy matky, tak dílčím způsobem i pro jejich děti do 10 let. V návrhu diáře se proto nachází několik systematicky uspořádaných obsahových částí popsaných dále.

Obsahová stránka zahrnuje název diáře. Při úvaze nad možnostmi názvu tohoto produktu byla zvažována nepřímá označení diáře, jako například Den za dnem 2025, Plánujeme spolu 2025, Malý svět 2025 nebo Náš rok 2025 anebo bonmot Kde nic není, tam něco bude 2025. V úvahu připadlo také přímé označení diáře Diář pro maminky s dětmi 2025, protože tento typ diáře není zatím na trhu rozšířený, a byl záměr, aby oslovil cílovou skupinu již svým názvem a krátce poskytl jasnou informaci, o jaké zaměření diáře se jedná. Konečná volba názvu však vyžadovala krátkost a originalitu, proto vznikl MaMaDiář 2025 s názvem, ve kterém se explicitně objevuje jak cílová skupina, tak hra se slabikami a zvukomalebná složka.

V úvodu diáře po straně s názvem je zařazena dvoustrana s kontaktními údaji na majitelku diáře. Tato stránka slouží především jako pomoc v případě, že by majitelka svůj diář někde zapoměla či ztratila a nálezce by jí ho chtěl odevzdat zpět. Vzhledem k množství povinností současných zaměstnaných maminek se tato situace nedá vyloučit, a tudíž je taková strana důležitou součástí. Na této straně lze najít vtipnou glosu na téma čas a pod čarou faktografické informace o typu diáře a uzávěrce kalendária, autorce diáře, autorských právech, výrobcí a roku výroby.

Následuje dvoustrana seznamující se stylem obrazového materiálu. Na levé straně se nacházejí piktogramy, jež se objevují dále v diáři na stránkách a uvádějí každý nový měsíc. Je vysvětlen jejich význam. Lze je efektivně použít nejen pro maminky, ale i pro děti, které ještě samy nečtou text. Na pravé straně jsou vyobrazeny kresby zvířat zvolených pro konkrétní měsíce a štítky s čísly od jedné do dvanácti, které lze přiřadit podle pořadí měsíců k zobrazeným zvířatům, jak jsou zařazena v diáři. Opět je připojen popis jejich funkce, která umožňuje zapojení dětí. Diář jako celek se touto cestou může stát edukativním nástrojem, jak lze dítě učit orientaci v čase (měsících, týdnech apod.) Na stránce je uvedeno upozornění, že na konci diáře jsou k dispozici rozvrhy hodin.

Na další dvoustraně najde uživatelka diáře přehledný kalendář na rok 2025 s několika řádky připojenými ke každému měsíci pro libovolný písemný záznam. Dvoustránka se vyznačuje čistým stylem a přehledností. Při dolním okraji obou stránek prochází informace o oficiálním zdroji k zjištění termínu školních prázdnin v roce 2025, webovém portálu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Za tyto úvodní dvoustrany jsou zařazeny stránky s řádky a stránky tečkované, vždy po dvou. Těmi je úvodní část diáře uzavřena.

Podobně na závěrečné části diáře za stránkami pro poslední měsíc kalendářního roku lze najít přehledný kalendář na rok 2026 ve stejném grafickém stylu jako úvodní pro rok 2025 opět s několika řádky připojenými ke každému měsíci pro libovolný písemný záznam. Po něm je zařazeno několik listů k volnému zápisu poznámek či vytváření vlastního obsahu s řádky a tečkami, obojí verze po 6 stranách, a následně se zcela čistými plochami na 4 stranách. Diář uzavírá strana se třemi školními rozvrhy. Toto umístění je praktické, neboť umožňuje rychlé nahlédnutí na školní rozvrh dětí bez nutnosti listovat v diáři. Grafické zpracování nebrání doplnění odpoledních aktivit či dalších poznámek k programu dětí.

Nejrozsáhlejší, střední část diáře odráží jeho primární účel – plánování časových úkolů a událostí pro 12 měsíců roku. Diář tedy obsahuje 12 bloků se stejnou obsahovou strukturou, v níž je pro každý měsíc zavedena „triáda“: dvoustrana pro dlouhodobější plánování matek, samotné týdenní kalendárium pro konkrétní měsíc na dvoustranách a uzavírající dvoustrana pro děti.

Dvoustrana pro dlouhodobější plánování matek uvádí každý měsíc několika užitečnými sekcemi v podobě dlaždic, v jejichž označení reflektuje diář výsledky dotazníkového šetření. V něm byly zastoupeny požadavky na prostor pro poznámky k domácímu prostředí (sekce Domov), pro poznámky k pracovním povinnostem a úkolům (sekce Práce), pro poznámky k povinnostem dětí a k péči o ně (sekce Děti), pro dlouhodobé úkoly (sekce Dlouhodobě), prostor pro zachycení inspirace a tipů (sekce Nápady) a také prostor pro plánování odpočinku a volného času (sekce Pro mě). Vzhledem k opakovanému požadavku na prostor pro záznam splněných úkolů byla zařazena i sekce Hotovo a osmá sekce byla obsahově ponechána libovolnému obsahu podle individuální potřeby a je označena pouze obrázkovým symbolem. Obrázkové symboly, piktogramy, se nacházejí i u ostatních sekcí a lze s nimi v rámci diáře pracovat i na jiných stranách, uživatelka se s nimi seznamuje již v úvodu diáře, jak bylo dříve uvedeno.

Tato dvoustrana pro matku je nadepsána názvem daného měsíce a doplněna krátkou myšlenkou v souvislosti s procesem všedního rozhodování. Opět v duchu celého diáře bývá podtext mírně humorný a klade si za cíl odlehčit situaci. Na dolním okraji prochází oběma stranami řádek s předznamenáním heslem Hláška, na kterém je možné zaznamenat kupříkladu výroky dětí či jiných rodinných příslušníků, výroky z pracovního prostředí, z filmů či jiných zdrojů podle preferencí uživatelky.

Samotné **týdenní kalendárium** pro konkrétní měsíc tvoří střední část každoměsíčního bloku. Jedná se tedy o stránky s týdenními přehledy, kde kromě data, dne v týdnu a jmen disponuje každý den prostorem pro osobní poznámky. Zároveň je za zakončením každého týdne za nedělí zcela volná část stránky pro zápis libovolného charakteru, aby bylo umožněno používat diář v různých kontextech potřeb, např. od nákupních seznamů, zachycení denních událostí, kontaktů a pracovních poznámek, úkolů až po motivační a hodnotové myšlenky. Obsah v této části poskytuje dostatečný prostor k tomu, aby diář mohl být formován uživatelkou a do jisté míry jí připravil prostředí pro vlastní pojetí vedení diáře, který se může prolínat i s deníkovou formou nebo formou s prvky scrapbookingu či journalingu. Doplňkové značky a kresby menších rozměrů doprovázející tyto stránky jsou propojujícími kompozičními prvky s obsahem určeným dále dětem, aby obsah diáře působil kompaktně.

Specifickým prvkem diáře jsou **stránky určené pro děti** do 10 let. Každý měsíc obsahuje na závěr měsíčního bloku dvě stránky s úkoly pro děti, které jsou zaměřeny na jejich zabavení a rozvoj. Při tvorbě tohoto obsahu bylo třeba vzít v úvahu skutečnost, že v období věku do 10 let se jedná o několik dětských vývojových fází, kdy vědomosti a dovednosti dětí procházejí skokovým vývojem v předškolním období a v mladším školním věku. Bylo tedy poměrně náročné vytipovat takové druhy úkolů, které by mohly odpovídat například dětem pětiletým a současně dětem osmiletým a motivovat je či zabavit.

Obsah předpokládá podporu a pomoc dospělého, který především předškolním dětem přečte konkrétní uvedené slovní zadání, případně úkol pomůže vyřešit, zjednoduší ho apod. Dále se počítá se začínajícími čtenáři a čtenáři v procesu zdokonalování čtení a práce s textem, proto nejsou texty rozsáhlé, naopak snaží se o úspornost. Zařazeny jsou typově rozmanité úkoly, které vycházejí z běžné zkušenosti dětí v našem regionu – tedy z života v rodině, uprostřed vrstevníků, z pozorování přírody, z dětské hry a záliby v obrazovém materiálu, z přirozené zvědavosti a tvořivé aktivity. Jedná se o grafomotorická cvičení, pojmové a jazykové úkoly, kognitivní dětské texty. Jako příklady lze uvést slovní hry s nadřazenými a podřazenými slovy, otázky na přírodní jevy, živočichy a rostliny, dokreslovací úkoly s návodem nebo kreslení podle čísel, dětské říkanky a práci s rýmem a zvukovou podobou slov, zadání s tvořením slov ze slabik, úkoly s geometrickými tvary nebo s barvami apod.

Volba konkrétních slov a formulací zohledňuje věk dětí a je cílem, aby věty a zadání byly dětem srozumitelné a výběr jazykových prostředků odpovídal věku předškolní až mladší školní věk. Diář vychází z předpokladu, že maminka (uživatelka diáře) je s dítětem alespoň v částečném

dialogu, pokud umožní dítěti využívat na těchto dětských stránkách její osobní diář, a může tak dítě v plnění úkolů i částečně vést a doplňovat. Z praktického hlediska autorka proto zvažovala možnost oddělení (odstřížení nebo vytržení v místě perforovaného pásku) dětských stránek z diáře, ale tím by byl navýšen objem produktu o dalších 24 listů, proto od této možnosti upustila.

Inspiraci pro tvorbu úkolů autorka čerpala z vlastních dobrovolnických aktivit a her s dětmi mladšího školního věku, z vlastní dětské zkušenosti a na základě různých pracovních listů používaných v rámci předškolní praxe. Snažila se tak reagovat na výsledky dotazníkového šetření, kdy respondentky projeví zájem o stránky s kreativními úkoly a hrami, dětskými kresbami a zápisy, o edukativní úkoly hravou formou a tipy na aktivity s dětmi.

4.2 Kompozice

Konkrétní aplikace teoretických principů kompozice tištěných materiálů na tvorbu papírového diáře pro matky s dětmi je za dalším klíčovým prvkem jeho úspěchu, neboť správně navržený diář nejen efektivně předává informace, ale také nabízí logický a pozitivní estetický dojem.

Celková kompozice diáře má několik sjednocujících prvků, které mají za cíl vytvořit kompaktní celek. Tím prvním je rámec – tedy úvodní část a závěrečná část, kde je možné zanést údaje vztahující se k celému roku nebo v libovolném čase připojit nadčasové informace a poznámky či obsah osobního, kreativního aj. charakteru podle vlastních potřeb. Dalším prvkem je série opakujících se dvanácti měsíčních bloků, z nichž každý se člení na tři části – dvoustranu pro dlouhodobější plánování matek, samotné týdenní kalendárium a uzavírající dvoustranu pro děti (viz kapitola 3.1 Obsah).

Kompoziční princip je vystavěn i na úrovni obrazového materiálu. Je využita ruční kresba přenesená pomocí skenování a upravená prostřednictvím grafického balíčku programů od společnosti Affinity k vytvoření obrazového materiálu jak pro dětské stránky, tak k provázání s ostatním obsahem diáře určeným pro dospělé ženy, matky. Touto formou je každý měsíc spojený s jedním zvířetem kresleným ve stejném stylu. Mimo to autorka využila v dětské části ilustrace provedené pomocí vektorové grafiky. Z hlediska legálnosti použití a obsahového marketingu se takový způsob jevil jako nejméně komplikovaná možnost z hlediska autorských práv a zdrojování. Zároveň je autorce tento způsob blízký a věnuje se dlouhodobě jak vektorové grafice, tak ruční kresbě, malbě a letteringu.

Rozložení jednotlivých prvků stránek bylo uskutečňované pomocí skicování tužkou na papír, tedy procesu několika návrhů pro jednotlivé části diáře. Na základě jejich rozvržení se uskutečnil výběr neoptimálnějších řešení pro každou ze stránek. U dvoustran pro dlouhodobější plánování matek autorka nakombinovala vertikální členění obsahu s horizontálním, aby zachovala estetickou soudržnost diáře. Sekce mají podobu dlaždic nebo mozaiky, mezi poli se lze zrakově libovolně pohybovat, evokují řád a „uklizený prostor“, zároveň poskytují volnost v záznamu a jsou přehledné. Tato dvoustrana je z hlediska barevnosti odlišná i proto, že odděluje vždy nový měsíc a při listování usnadňuje orientaci v tištěném materiálu.

V sazebním obrazci neboli rastru samotného týdenního kalendária byly v první fázi navrženy dva typy uspořádání týdenních rozpisů – vertikální a horizontální. V té podobě byly zapracovány do dotazníkového šetření. Předmětem zkoumání bylo, zda cílová skupina upřednostňuje zaznamenávání v řádcích nebo sloupcích. Ve výsledcích dotazníkového šetření oproti předpokladu autorky převážily dny v řádcích (79 % odpovědí), proto v návrhu použila horizontální členění dnů v rozpisu týdnů. Každý týden je umístěný na dvoustraně, přičemž levá strana obsahuje čtyři dny/řádky (pondělí až čtvrtek) a pravá zbývající tři (pátek až neděle). Dny jsou uvedeny se svými názvy, daty a jmeninami, případně státními svátky. Za nedělí je poskytnutý ještě volný prostor s doprovázejícím zvířátkem daného měsíce k vložení libovolného obsahu.

Rastr dětských stránek je různorodější, přestože i zde je zachována jistá pravidelnost. Levá strana poskytuje větší plochu pro samostatnou výtvarnou činnost. Na pravé straně se nachází v levém dolním rohu zvířátko daného měsíce se zajímavou informací o jeho podobě či chování. Text je umístěn s ohledem na další obrázky různých rozměrů a není ho vzhledem k věku dětí mnoho. Celkový dojem z dvojstrany má být vzdušný, má působit inspirativně, poskytovat dostatek podnětů, ale zároveň zajišťuje snadnou orientaci a uchopitelnost obsahu.

4.3 Typografie

Teoretické základy typografie ukazují, že volba písma má zásadní vliv na vizuální dojem a čitelnost textu. V diáři se jedná o podstatný prvek, související jak s efektivností využití, tak s estetikou. Volba fontu představovala časově náročnější proces, při kterém autorka volila z několika možností bezserifových písem, například Arial, Helvetica, Verdana nebo Futura, a patkových písem, například Times New Roman, Garamond, Georgia nebo Baskerville.

Výsledná kombinace těchto fontů měla za cíl pokrýt co nejuniverzálnějším způsobem typografickou funkčnost diáře, tedy rozměr čitelnosti, přehlednosti a hierarchie informací, estetiku a přitažlivost i pro dětského uživatele. Ze serifových fontů byly zvoleny Georgia a Bookman Old Style, z bezserifových Candara a Gadugi.

Georgia je patkové písmo vytvořené roku 1993 Mathewem Cartrem, který pro něj získal předlohu z 19. století ve skotských románech. Jedná se o dobře čitelné, jednoduché písmo, které se lehce rozšiřuje do stran a vytváří strukturu a formu jakémukoliv textu. V MaMaDiáři 2025 je zavedeno především v názvech měsíců a v nadpisech dlaždic pro měsíční úvody, a to ve formě verzálek. Použitá velikost je 16 a 13 pt. V měsíčních úvodech je využito pro názvy měsíců i v bold (tučné) verzi velikosti 26 pt ohraničené černou linkou o síle 0,5 pt.

Bookman Old Style je písmo o něco starší než Georgia a širší využití našlo již v 70. letech 20. století především v oblasti obchodního tisku a reklamy. Jedná se o redesign patkových písem 18. století a působí spolehlivým a zároveň lehkým dojmem. V diáři ho lze najít především v podobě serifových číslic u označení jednotlivých dnů v rozpisu týdnů, a to o velikosti 22,6 pt, a na vnějším okraji stran ve štítku vztahujícím se k označení měsíce, a to ve velikosti 16 pt.

Candara je první z bezserifových písem použitých v diáři a dá se popsat jako moderní čisté písmo neformálního charakteru, které vyvažuje konzervativnost a stabilní dojem zvolených patkových písem. V diáři je použité především na dětských dvoustranách, a to ve formě verzálek i minusek k doprovodným textům. Lze ho najít v popisu k obrázkům, v zadání úkolů i textech říkanek. Výhodou je jeho čitelnost a vzdušnost, neruší kresby, naopak se může stát součástí křivek a bodů. Je používán většinou ve velikosti 14 pt nebo 12 pt.

Gadugi je v diáři druhé používané bezserifové písmo, které doplňuje předchozí především v psaní číslic. Gadugi vzniklo v roce 2012 pro weby a tisková média s dlouhými odstavci a zároveň kreativními návrhy. Číslice v písmu Candara dosahují pod řádek a vzhledem k ostatnímu textu působí méně kompaktně, proto byly zařazené číslice v písmu Gadugi. Lze ho najít nejen v číslicích v rámci textu na dětských stránkách, ale i v přehledech roku 2025 a 2026 na začátku a na konci diáře. Je použité ve velikosti 9 a 12 pt.

Vzhledem k tomu, že se při tvorbě obsahu diáře nejedná o souvislý text v odstavcích, řádkování a zarovnání textu se vztahuje výrazněji pouze na stránky s dětským obsahem, kde je třeba text upravit s ohledem na kresby a obrazový materiál, aby bylo zřejmé, který text souvisí s jakým obrázkem. Text na některých stranách obtéká obrázek nebo je uveden jako jeho součást.

Je zohledněn věk a hravost dětí, pro které je text určen a které se v tomto věku nacházejí v procesu učení čtení. Proto je možné zařadit i občasné zakřivení textu nebo vizuální hru s písmeny. Na druhou stranu není žádoucí používat velké množství různých fontů, využívat zkosených variant či písma zdobená. Výsledkem je vizuálně přitažlivá forma stránky se snadno čitelným a přehledným textem.

4.4 Barvy

Barevné schéma diáře autorka v původním záměru zvažovala s ohledem na dětského spoluživitele vícebarevné, ale z několika důvodů od něj upustila a zvolila kombinaci bílé a černé barvy doplněnou odstíny šedé barvy na bílém papíře. Prvním důvodem byla roční životnost diáře, druhým zohlednění ceny výsledného produktu a třetím zvýšené výrobní náklady na barevnou verzi. Použití barev v tištěném materiálu ovlivňuje náklady, a tedy i konkurenceschopnost produktu.

Kombinace černé a bílé je nejen ekonomicky příznivější varianta, ale tato kombinace barev vytváří dojem jednoduchosti a nebrání přehlednosti obsahu. Zároveň umožňuje snadné zvýraznění důležitých částí diáře. Dětský uživatel je vedený k vlastním barevným zásahům do diáře (vybarvováním, malováním, psaním) a i matka má možnost oživit zápisy podle vlastních barevných preferencí. Zvolené černobílé provedení diáře tak kombinuje estetiku, funkčnost a ekonomický přínos, což odpovídá potřebám cílové skupiny uživatelů.

V úvodní a závěrečné části diáře nejsou zařazené odstíny šedé téměř vůbec se záměrem, aby tyto části působily čistě, volně a přehledně. V rámci pravidelné dvoustrany pro matky na začátku měsíců je využito odstínů šedé k celkovému podbarvení dvoustrany a vytažení jednotlivých dlaždic. Zdůraznil se tímto způsobem začátek každého měsíce a usnadnila se orientace v diáři. Z několika barevných návrhů této dvoustrany byl vybrán ten, který není zcela tmavý, působí otevřeně a má horizontální středový prvek zrcadlově umístěný na vnějších bocích stránek, na levé nadpis měsíce a na pravé přísloví či bonmot.

Samotné týdenní kalendárium je provedeno v ustálené černobílé barevné kombinaci, kterou neruší žádné výrazné tahy a přebytečné prvky. Naopak uzavírající dvoustrana pro děti může využít více odstínů šedé a různé tloušťky použitých linek, protože členitost a rozmanitost je v tomto případě žádoucí a neruší celkový dojem. Přináší větší množství podnětů a lépe strukturuje obsah pro děti. Text zůstává převážně v černobílé verzi, ale občas je zařazen i v šedé. Obrázky využívají příležitostně šedé plochy bez kontur. Šedá barva pomohla v této

části dotvořit plasticitu a estetiku stránek. Působí elegantním a decentním dojmem. V písmu má také funkci hierarchizační.

V diáři je počítáno se zásahem barevného dotvoření (dokreslování, vybarvování, dopisování) od dospělého i dítěte, tudíž je barevné schéma ponecháno otevřené jako potenciál diáře pro volby a kreativitu uživatelů.

Při tisku diáře byl použitý barevný model CMYK, který pracuje se čtyřmi základními barvami (C-cyan-modrá, M-magenta-červená, Y-yellow-žlutá, K-key-klíčová, tedy černá barva). Parametr barevnosti je v tomto modelu číslován dvěma hodnotami rozdělenými lomítkem a vyjadřuje, kolik barev z uvedených čtyř základních je pro daný tisk využito. Tisk vnitřní strany MaMaDiáře 2025 je podle výše uvedeného popisu černobílý, tedy barevnost CMYK 1/4 (tiskárna využívá pouze černou barvu). Pro výrobu desek je využitý CMYK 4/4.

4.5 Formát

V návrhu diáře autorka zohlednila preference respondentek z výsledků dotazníkového šetření, což pomohlo určit správný formát. Po zvážení různých možností byl zvolen standardní formát A5 (148×210 mm) na výšku. Tento formát je velmi rozšířený v nabídce papírových diářů i dalších zápisníků a to dokládá jeho účelnost a funkčnost. Za prvé poskytuje dostatečný prostor na jednotlivých stranách diáře, což umožňuje pohodlnou zápisovou plochu pro záznamy. Za druhé velikost A5 je praktická pro častou manipulaci a snadno se vejde do příručního zavazadla. Za třetí formát evokuje nejrozšířenější formát knih, takže rozměry takového diáře jsou uživatelům známé a vyhovující. Orientace stránek diáře je navržena jako portrét, to odpovídá klasickému formátovému pojetí sešitu či deníku.

Formát desek zohledňuje potřebu přesahu rozměrů vnitřních stránek na každé straně o 4 milimetry a na straně vazby o další 1 centimetr. Výsledný formát desek tedy lze označit jako A5+ (při rozměru vnitřních listů 148×210 mm bývá nejčastějším formátem obálky rozměr 148×210 mm). Celkový počet stran diáře činí 186 stran s oboustranným tiskem a k tomu 4 strany obálky.

4.6 Vazba

Pro výběr vazby diáře používaného matkami a mladšími dětmi se nabízely vazby kroužková, šitá a lepená. S ohledem na náklady a v důsledku toho výrobní cenu se ukázalo jako důležité zvážit potřeby a preference zákazníka, aby byla zvolena optimální vazba pro daný projekt. V porovnání kroužkové a šité vazby se ukázalo, že šitá vazba sice nabízí elegantnější vzhled a umožňuje větší variabilitu v designu hřbetu, ale jedná se o náročnější proces, neboť vyžaduje přesné zařazení a sešití jednotlivých listů. Kroužková vazba může být rychlejší a efektivnější. Šitá vazba vyžaduje speciální stroje a techniky pro vytvoření. Používá se silnější papír na desky a případně speciální nitě na šití. Mezi pozitiva šité vazby patří výraznější pevnost a odolnost, zejména u publikací s větším počtem stránek. Kroužková vazba může být citlivější na opakované otevírání a zavírání a má i své estetické limity. Vzhledem k praktičnosti otevírání na 360 stupňů a k výrobní ceně však byla vyhodnocena jako přínosnější řešení pro projekt diáře pro matky s dětmi.

V porovnání kroužkové a lepené vazby vyšly podobné závěry. Lepená vazba vyžaduje speciální lepidlo a stroje pro aplikaci tohoto lepidla na hřbet knihy. Z hlediska nákladů na technologie je lepení náročnější. Lepená nabízí ploché hřbety, což může být esteticky atraktivní, zejména u knih s tvrdými obálkami. V případě diáře se však opět jedná o nadbytečný efekt, kroužková vazba obvykle nabízí dostatečnou odolnost vůči opakovanému otevírání a zavírání publikace a umožňuje, aby lépe ležela otevřená na stole a stránky zůstávaly ploché. Cenový rozdíl je rozhodující a mluví ve prospěch kroužkové vazby. V případě diáře pro matky s malými dětmi bylo třeba přizpůsobit vazbu častému otvírání, listování a potřebě zapisovat na stránky informace, snadné manipulaci a zároveň cenové dostupnosti, protože produkt je užíván po dobu časově ohraničenou.

Kroužková (mechanická) nebo také spirálová vazba propojuje jednotlivé stránky pomocí kroužkových plastových nebo kovových pružin, hřebenu nebo spirály, umístěných v rohu stránky. Pro projekt diáře byl vybrán typ vazby Twin Wire. Jedná se o dvojitou kroužkovou vazbu s použitím spirály. Umožňuje snadné otáčení listů o 180° bez vzájemného posunutí stránek. Výrobek zůstává otevřený na zvolené stránce a samovolně se nezavírá. Samozřejmostí je snadné odtržení listu. Tento typ vazby je používán často k vazbě kalendářů a bloků. Vazba Twin Wire vyžaduje strojovou perforaci materiálu podle rozměrů spirály a strojové zavírání vazby. Kovová spirála je k dispozici v celé barevné škále, pro diář byla zvolena v bílé barvě.

4.7 Materiály

Pro návrh diáře pro matky s dětmi autorka zvolila kombinaci materiálů, která splňuje požadavky na ochranu, odolnost a cenovou dostupnost. Jako základní materiál pro vnitřní stránky diáře byl vybrán bezdřevý papír s gramáží 120 g/m². Jedná se o vysoce bílý nenatíraný papír vyvinutý zejména pro tisk faktur či hlavičkových papírů. Tento papír má vynikající bělost a zajišťuje odolnost vůči propíjení inkoustů, což je důležité zejména při použití fixů nebo gelových per.

Pro obal diáře byly zvoleny materiály, které kombinují ochranné vlastnosti s estetickým vzhledem a praktičností a cenovou dostupností. Zvolený materiál musí být odolný vůči opakované manipulaci, ideálně otíratelný, ale zároveň příjemný na dotek a umožňující vizuální přitažlivost. Základem pro výrobu desek se stala knižní lepenka Eskaboard s gramáží 1260 g/m² šedé barvy vyrobená ze stoprocentně tříděného sběrového papíru s neutrálním pH, je to materiál plně recyklovatelný. Vyznačuje se vysokou hladkostí, rovinností a pravoúhlostí archů. Jedná se o odlehčenou lepenku vyráběnou v síle 1–4 milimetry, v případě MaMaDiáře 2025 2 milimetry. Lepenka byla upravena vrchní matnou laminací a lesklou křídou gramáže 150 g/m² neboli bílým bezdřevým papírem oboustranně natíraným, který má vysoký lesk, výbornou reprodukci barev a je speciálně vyvinutý pro kvalitní digitální tisk.

4.8 Design

Celkový vzhled, styl a dojem publikace vytváří kombinace více prvků. První dojem z diáře je často spojen s jeho deskami, vazbou a formátem. Obal diáře pro matky s dětmi tvoří pevné desky, jejichž základem je kartonová lepenka formátu A5+ v kroužkové kovové Twin Wire vazbě. Desky mají praktický charakter, jsou otíratelné a pevné a snadno se s nimi otáčí. Jejich barevnost není složitá a spolu se zvoleným názvem a jeho typografickým pojetím vytváří dojem přehledného nástroje k plánování.

Základem designu vnitřních stránek diáře je zvolený kvalitní papír gramáže 120 g/m². Designovou identitu diáře určují výrazně jak obsahové a kompoziční prvky zařazené pro matky, tak ilustrace pro děti, které provázejí a provazují ve zmenšené podobě celou publikaci. Díky nim diář působí přátelsky, přívětivě a má potenciál stát se součástí domácí kultury jako vzpomínka na konkrétní období života a věk dětí. Otvírá různé cesty, jak nezůstat pouhým zápisníkem, ale stát na pomezí diáře, kreativního sešitu, deníku, omalovánky, zkrátka praktického i zábavného pomocníka v průběhu všedních dní.

Důležitý je výběr písma, které musí oslovit jak dospělé ženy, tak jejich menší děti. Z tohoto pohledu se podařilo zařadit takové fonty, které nesou osobitý výraz a zároveň snadnou čitelnost. Jejich kombinace umožňuje diáři vyjádřit pestrost a hierarchii informací, na druhou stranu nepůsobí rušivě a nepřehledně, což je cílem. Design diáře lze označit jako kreativní, poutavý, inspirativní. Má působit odlehčeně a hravě i na stránkách pro dospělé ženy, při čemž jim poskytne dostatek prostoru na vlastní úkoly. Barevné schéma diáře je navrženo tak, aby bylo uchopitelné pro obě skupiny uživatelů a umožňovalo interaktivitu, například vybarvování, dokreslování nebo doplňování nápisů, čímž každý diář získává osobitý charakter a je i výtvarným originálem.

4.9 Funkčnost a personalizace

Funkčnost v návrhu MaMaDiáře 2025 spojuje několik rovin. Zásadní jsou obsahové prvky pro plánování konkrétního roku rozpracované do přehledných časových úseků. Další rovinou je estetická forma diáře, která zohledňuje dvě skupiny uživatelů - matky a jejich malé děti. Vzhledem k těmto skupinám nabízí i přidanou hodnotu didaktické složky pro děti. Děti se mohou přirozeně a kreativně učit pojetí času, organizaci úkolů, dostávat informace o světě dospělých, o zaměstnání maminky, o úkolech v domácnosti apod. a zároveň plnit úkoly, hrát hry či plnit zadání, která odrážejí běžnou dětskou zkušenost. Matkám se v diáři může dostávat pomoci v záznamu informací, v zabavení dětí i v dalších rozměrech podle jejich individuálního vedení diáře.

Personalizace diáře je uplatněna prostřednictvím možnosti vytvořit individuální podobu diáře z více hledisek. Důraz je kladen na obsahovou (co bude uvedeno) i estetickou (jak to bude uvedeno) rovinu personalizace. Matkám a dětem se poskytuje prostor nejen pro plánování, ale pro vlastní tvorbu obsahu, kresby, zápisků a výběru barevných schémat. Design diáře je flexibilní a umožňuje dostatek prostoru pro přidávání vlastních textů, doplňků, ilustrací, zvýraznění, nápisů apod.

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo vytvořit návrh diáře pro cílovou skupinu matek s dětmi do 10 let, který by byl adekvátně přizpůsoben jejich potřebám. Tyto potřeby byly mapovány pomocí výzkumné metody dotazníkového šetření. Na základě jeho analýzy byly stanoveny jednotlivé parametry pro následný návrh diáře.

Bakalářská práce v teoretické části obsahuje podkapitoly věnující se obsahu diáře, kompozici, typografii, barvám, formátu, vazbě, materiálům, designu, funkčnosti a personalizaci produktu na základě studia odborné literatury uvedené ve zdrojích. Vytváří tak teoretický předpoklad k vytvoření funkční publikace pro cílovou skupinu.

V praktické části bakalářské práce je popsáno dotazníkové šetření a z něj plynoucí data o frekvenci a preferencích v používání papírového diáře matkami pečujícími o děti. Jedná se o popis cíle, metodologie a interpretace výsledků šetření v oblastech demografických údajů, péče o dítě a obsahových, kompozičních a formátových preferencí u cílové skupiny a jsou uvedené závěry výzkumného šetření. Výzkumná část je doplněna průzkumem českého trhu a popisem příkladů, jaké produkty podobného zaměření se na trhu v současné době nacházejí. Praktická část aplikuje poznatky získané v teoretické části a kombinuje je s výsledky dotazníkového šetření a průzkumem trhu. Výsledkem je představení návrhu konkrétního diáře s názvem MaMaDiář na rok 2025 po stránce obsahové, kompoziční, typografické, po stránce barev, formátu, vazby a materiálů. Je představen celkový design diáře, popsána jeho funkčnost a možnosti personalizace.

Součástí bakalářské práce jsou přílohy A, B, C a D. Přílohy A a B ilustrují a dokládají dotazníkové šetření, tedy podobu dotazníku a jeho výsledky v grafech. Příloha C obsahuje ukázky z návrhu MaMaDiáře 2025 a odkazuje na ucelený návrh MaMaDiáře 2025 ve formátu pdf, který je odevzdán externě. Vzhledem k tomu, že se v něm objevily sekce požadované cílovou skupinou, má diář předpoklad oslovit výraznou část předpokládaných uživatelů. Diář vykazuje potenciál být rozvíjený ve stejné estetice dalšími tištěnými materiály. Jako reálný příklad takových doplňkových materiálů je připojena sada karet se zvířaty z diáře (Příloha D také přiložena externě ve formátu pdf). Karty mohou být využity různým způsobem: lze je vybarvit, využít jako přání, pohlednici s psaným či kresleným pozdravem, napsat název měsíce, k němuž se obrázek v diáři pojí, a případně zaznamenat, co dítě v tomto měsíci zažilo apod. Karty je možné řadit za sebou a učit se posloupnost měsíců. K diáři mohou být podobným způsobem vytvořeny samolepící archy s piktogramy, které by se daly v obsahu používat.

Uplatnění by našly např. omalovánky, karetní hry a sešity se zvířaty a s tematikou času pro děti, materiály k výuce time managementu apod. MaMaDiář by se tak mohl stát nejen užitečným plánovačem, ale i základem pro didaktický materiál o čase pro mladší děti. V neposlední řadě přináší možnost uchování vzpomínek na konkrétní období života rodiny a mohl by se zařadit mezi současné možnosti diářů jako neotřelý typ interaktivní publikace bez potřeby moderních technologií.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

AAAPAPÍR. *Diare*. Online. 2024. Dostupné z: https://www.aaapapir.cz/diare_c102.html. [cit. 2024-04-27].

AGÁTIN SVĚT. *Rodinný kalendář 2024* [online]. [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.agatinsvet.cz/rodinny-kalendar-2024/>

AMBROSE, Gavin a HARRIS, Paul. 2010. *Grafický design: Typografie*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-296-8.

AMBROSE, Gavin a HARRIS, Paul. 2011. *Grafický design: Tisk a dokončovací práce*. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-251-2968-5.

BHASKARANOVÁ, Lakshmi. 2007. *Design publikací*. Praha: Nakladatelství Slovart. ISBN 978-80-7209-993-1

BIBELOT. *Plánovací diáře a zápisníky* [online]. 2024 [cit. 2024-04-22]. Dostupné z: <https://bibelot.cz/kategorie/diare-a-zapisniky/> [online]. [cit. 2024-04-24].

BLAŽEK, Filip. *Typokniha: průvodce tvorbou tiskovin*. Praha: UMPRUM, 2020. ISBN 978-80-88308-12-6.

BUREŠ, Michal. FINANCE. *Fotky a obrázky z internetu: kdy je možné je použít?* [online]. 2019 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/528593-obrazky-a-fotky-na-internetu/>

ČÁROMAT. *Diář 2023* [online]. 2019 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://caromat.cz/obchod/diare-kalendare/diar-2023/>

DVOŘÁKOVÁ, Zdenka. *DTP a předtisková příprava: kompletní průvodce od grafického návrhu po profesionální tisk*. Brno: Computer Press, 2008. ISBN 9788025118818.

CHRONOMAG. *Kalendáře: jak vznikly a jak vypadají?* [online]. 2010 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.chronomag.cz/clanek/2010-06-28/kalendare-jak-vznikly-jake-zname-a-jak-vypadaji.html>

INFINITY. *Srovnali jsme tištěnou a elektronickou variantu diáře. Kterou máš radši ty?* - [online]. 2019 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.diarinfinity.cz/blog/srovnali-jsme-tistenou-a-elektronickou-variantu-diare--kterou-mas-radsi-ty/>

JEŽOVÁ, Martina. MARTEZI. *Jak použít bullet journal k práci a jak s ním zvýšit svoji produktivitu* [online]. 2021 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.literadesign.cz/reklama/druhy-tiskovych-vazeb-a-jejich-vyuziti/>

KAŠPÁRKOVÁ, Lenka. *Papír, historie jeho výroby a ruční výroba papíru* [online]. Opava, 2012 [cit. 2024-04-25]. Dostupné z: https://www.sspu-opava.cz/static/UserFiles/File/_sablony/Technologie_grafiky_I/VY_32_INOVACE_A-02-01.pdf. Vzdělávací materiál Technologie grafiky I. Střední škola průmyslová a umělecká v Opavě.

KNEIDL, Pravoslav. *Z historie evropské knihy: Po stopách knih, knihtisku a knihoven*. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1989. ISBN 80-205-0093-6.

KNIHY DOBROVSKÝ. *Školní diáře*. Online. 2024. Dostupné z: www.knihydobrovsky.cz/skolni-diare. [cit. 2024-04-27].

KOLKOVÁ, Michaela. INFINITY. *Co je Bullet Journal a jak ho použít* [online]. 2019 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.yuppi.cz/blog/co-je-bullet-journal-a-jak-ho-pouzit/>

KOPINA. *Ořezové značky*. Online. 2023. Dostupné z: <https://kopina.cz/terminologie/50389/orezove-znacky/>. [cit. 2024-04-29].

KREATIV. *Diáře a kalendáře*. Online. 2024. Dostupné z: <https://eshop.kreativ.cz/diare-a-kalendare>. [cit. 2024-04-27].

LITERA DESIGN. *Druhy tiskových vazeb a jejich využití* [online]. [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.literadesign.cz/reklama/druhy-tiskovych-vazeb-a-jejich-vyuziti/>

LYONIS. *Můj kalendář - chodím do školky* [online]. [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.lyonis.cz/zbozi/muj-kalendar-chodim-do-skolky/>

MALUNA. *S láskou máma* [online]. 2019 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://www.maluna.cz/knihy/176531-s-laskou-mama-k1001-9788026721666.html>

NAKHUTIN, Max. CLOUDFRESH. *Proces vývoje produktu: Jak vyvinout produkt v 6 fázích* [online]. 2023 [cit. 2024-04-24]. Dostupné z: <https://cloudfresh.com/cs/blog/proces-vyvoje-produktu-jak-vyvinout-produkt-v-6-fazich/>

PAULO, Coelho. KNIŽNÍ KLUB. *Pouta - Diář 2025* [online]. 2010 [cit. 2024-04-24].
Dostupné z: <https://www.knizniklub.cz/knihy/696019-pouta-diar-2025.html>

PISTORIUS, Vladimír. *Jak se dělá kniha*. Příbram: Pistorius & Olšanská, 2019.
ISBN 978-80-7579-059-0.

REMINISI. *Máma diář* [online]. 2019 [cit. 2024-04-24].
Dostupné z: (https://www.reminisi.cz/tehotenstvi_a_miminko/mama-diar-zapisnik/)

SAMARA, Timothy. *Grafický design: základní pravidla a způsoby jejich porušování*. Praha: Slovart, 2008. ISBN 978-80-7391-030-3.

SEVT. *Diáře*. Online. 2024. Dostupné z: <https://www.sevt.cz/obchod/kancelarske-potreby/kalendare-diare/diare>. [cit. 2024-04-27].

TISKOVÝ EXPRESS. *Základní parametry knihy* [online]. [cit. 2024-04-24].
Dostupné z: <https://www.tiskovyexpress.cz/jak-vydat/jak-pripravit-knihu/zakladni-parametry-knihy/>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A: Dotazník

Příloha B: Výsledky dotazníkového šetření

Příloha C: MaMaDiář 2025 - externí příloha ve formátu PDF

Příloha D: Karty se zvířaty - externí příloha ve formátu PDF

Příloha A: Dotazník

Dobrý den,

obracím se na Vás s žádostí o vyplnění krátkého dotazníku, jehož výstupy mi pomohou naplnit praktickou část mé bakalářské práce: vytvoření papírového diáře pro matky, které pečují o děti do 10 let.

Vaše odpovědi jsou anonymní a budou použity pouze pro vývoj a tvorbu tohoto konkrétního projektu.

Děkuji za Váš čas a spolupráci.

S pozdravem Anna Pellyová, studentka 3. ročníku bakalářského studia,

Univerzita Pardubice, Fakulta ekonomicko-správní, studijní program Aplikovaná informatika, obor Multimédia ve firemní praxi

1. Kolik je Vám let?
  - a. 18–25 let
  - b. 26–35 let
  - c. 36–45 let
  - d. 45+ let

2. Jaké je Vaše dosažené vzdělání?
  - a. základní
  - b. středoškolské zakončené výučním listem
  - c. středoškolské zakončené maturitou
  - d. vysokoškolské

3. Zajišťujete péči o děti
  - a. s manželem
  - b. s partnerem
  - c. sama
  - d. nic z uvedených možností

4. Bydlíte v obci s počtem obyvatel:
  - a. do 10 000 lidí
  - b. do 25 000 lidí
  - c. do 50 000 lidí
  - d. do 100 000 lidí
  - e. více než 100 000 lidí

5. Žijete v obci, ve které se nachází (můžete zatrhnout více odpovědí)
- mateřská škola
  - základní škola
  - základní umělecká škola
  - ani jedno z těchto zařízení v naší obci není
6. Máte v péči:
- 1 dítě
  - 2 děti
  - 3 nebo více dětí
  - nic z uvedených možností
7. Věkové rozmezí dětí, o které pečujete, odpovídá tvrzení:
- všechny děti jsou starší než 10 let (11 a více)
  - alespoň jedno dítě je ve věku do 10 let (včetně)
  - všechny děti jsou mladší než 10 let (včetně)
  - nic z uvedených možností
8. Jak často používáte diář k organizaci svého času?
- denně
  - několikrát týdně
  - méně než jednou týdně
  - v jiné četnosti používání
9. Používáte souběžně a rovnocenně papírový diář a elektronický diář?
- ano, používám rovnoměrně obě formy diářů
  - ne, používám více papírový diář
  - ne, používám více elektronický diář
10. Jaký je váš hlavní důvod při volbě papírové formy diáře?
- rychlý, snadný záznam ručně
  - oblíbenost materiálu – papíru
  - méně závislosti na technologii
  - podpora kreativity
11. Co jsou prvky, které by podle Vás v papírovém diáři pro matky neměly chybět (vedle rozpisů měsíců a týdnů)? Můžete vybrat více možností.
- sekce pro poznámky a plány
  - sekce na nákupy a seznamy
  - sekce pro osobní cíle nebo nápady
  - sekce pro dětské úkoly a aktivity

12. Co byste upotřebila ve svém diáři vzhledem k příležitostnému zabavení dětí (např. situace čekání u lékaře, v autě apod.)? Můžete vybrat více možností.
- stránky s kreativními úkoly a hrami
  - prostor pro dětské kresby a zápisky
  - edukativní úkoly hravou formou
  - tipy pro Vás na aktivity s dětmi
13. Co byste upotřebila ve svém diáři vzhledem ke svému plánování času? Můžete vybrat více možností.
- prostor pro plánování odpočinku a volného času
  - prostor pro poznámky k povinnostem dětí a k péči o ně
  - prostor pro poznámky k pracovním povinnostem a úkolům (zaměstnání)
  - prostor pro poznámky k domácímu prostředí (domov)
  - prostor pro zachycení inspirace a tipů (např. odkazů, řešení, kontaktů, webových stránek, podcastů, názvů knih apod.)
  - prostor pro dlouhodobé úkoly
  - prostor pro záznam splněných úkolů
  - alespoň 2 školní rozvrhy na 1 straně
14. Jaký formát papírového diáře upřednostňujete?
- kapesní formát (např. A6) pro snadnou přenosnost
  - standartní formát (např. A5) pro dostatek prostoru na zápisky
  - velký formát (např. A4) s detailními sekcemi pro každý den
  - nemám preference, jakýkoliv formát mi vyhovuje
15. Zvolte, která kompozice rozpisu týdne by vám mohla více vyhovovat?
- první kompoziční varianta
  - druhá kompoziční varianta

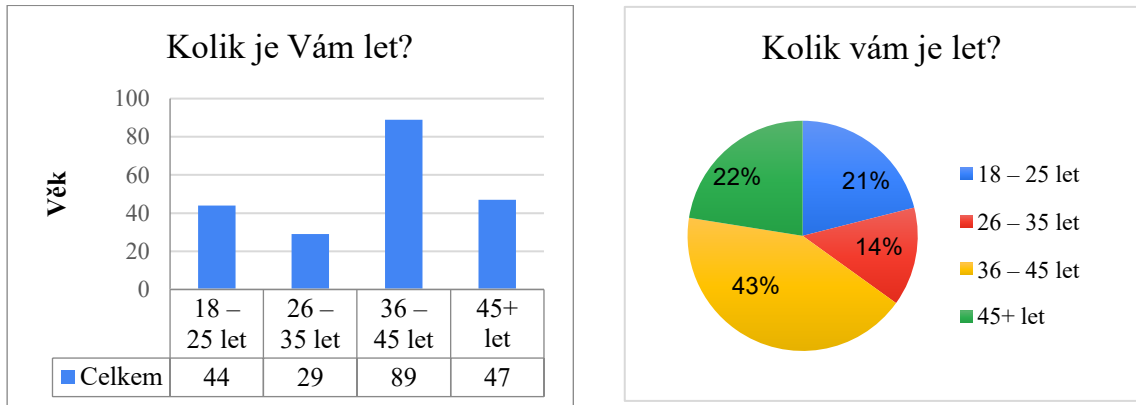
PO	PA		
ÚT	ST	ČT	SO NE

PO	ÚT	ST	ČT	PA	SO	
					NE	

16. Zde je prostor pro Vaše podněty k tvorbě obsahu papírového diáře pro matky s dětmi. Můžete popsat svoje nápady.

Příloha B: Výsledky dotazníkového šetření (grafy)

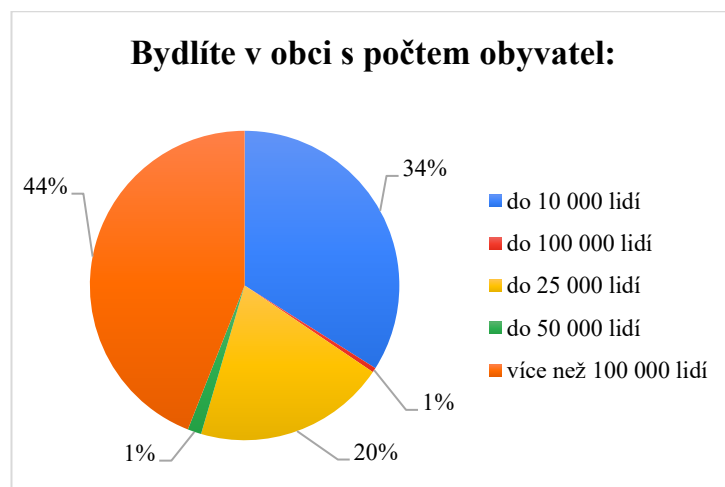
DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Obrázek 1: Věk respondentek

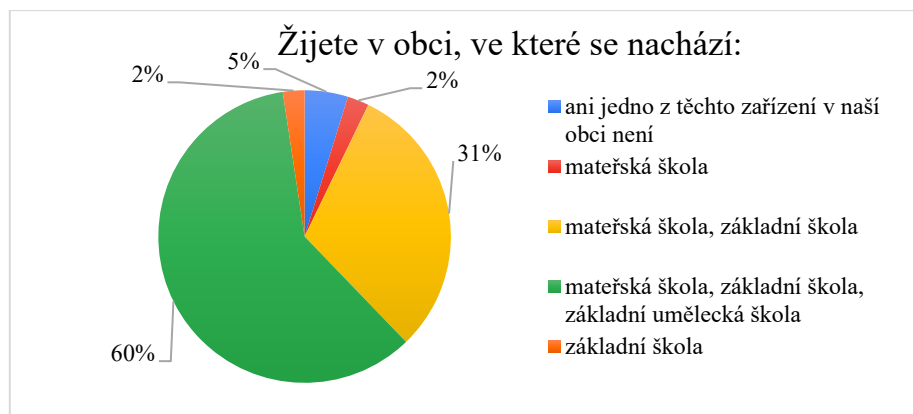

Obrázek 2: Vzdělání respondentek

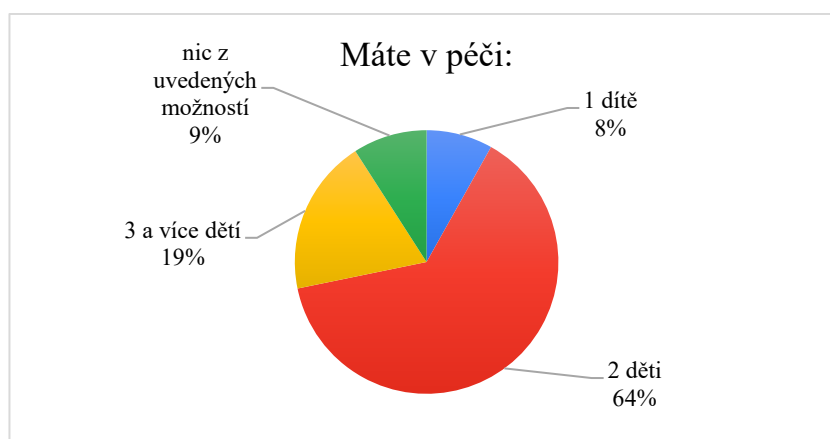
Obrázek 3: Počet obyvatel v místě bydliště

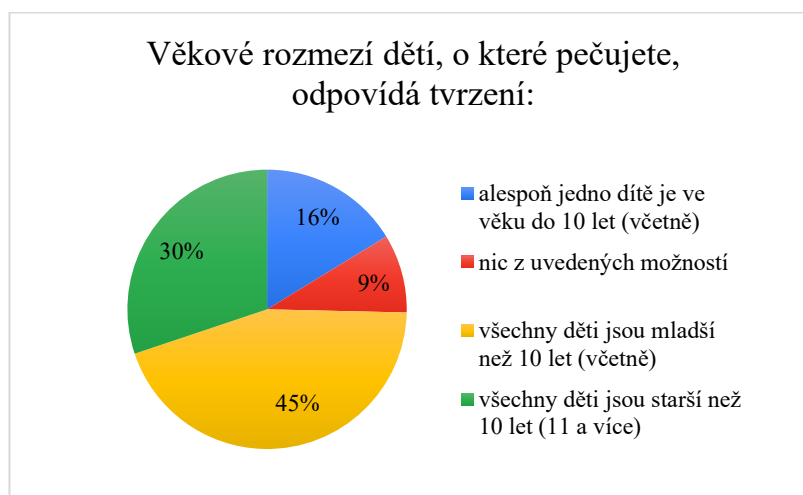

Obrázek 4: Dostupnost školských zařízení v místě bydliště

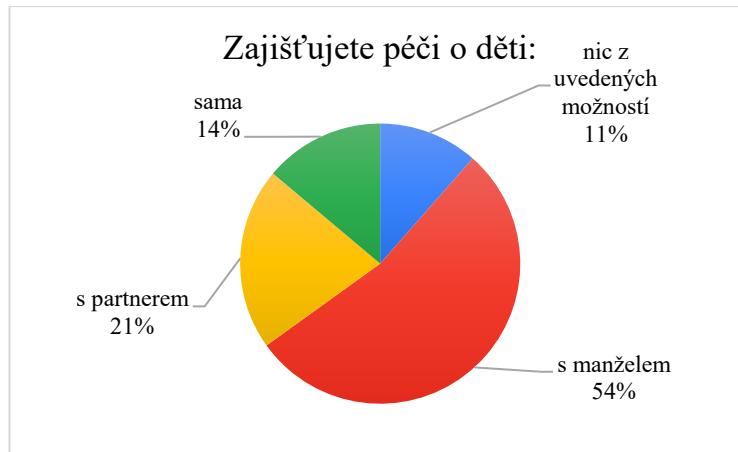
PÉČE O DĚTI

Obrázek 5: Kolik dětí je v péči

Obrázek 6: Věkové rozmezí dětí

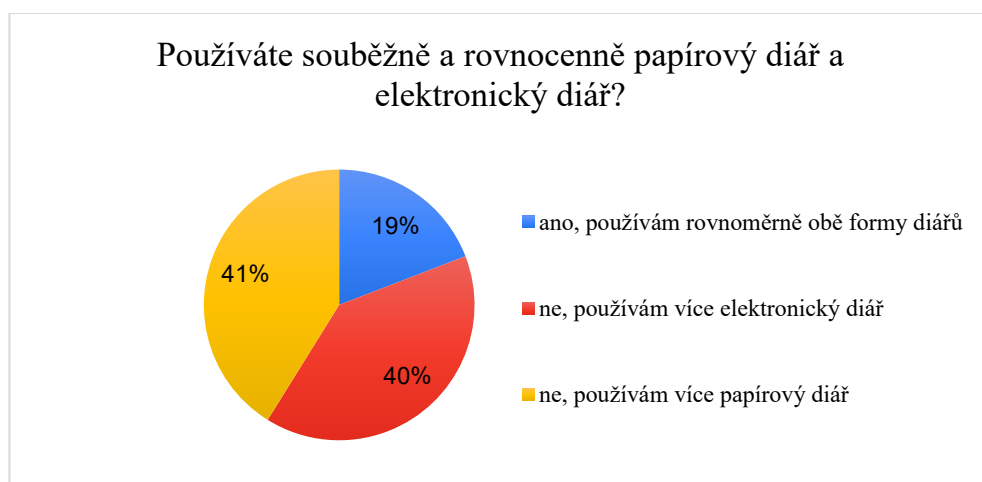

Obrázek 7: Pomoc při péči o děti

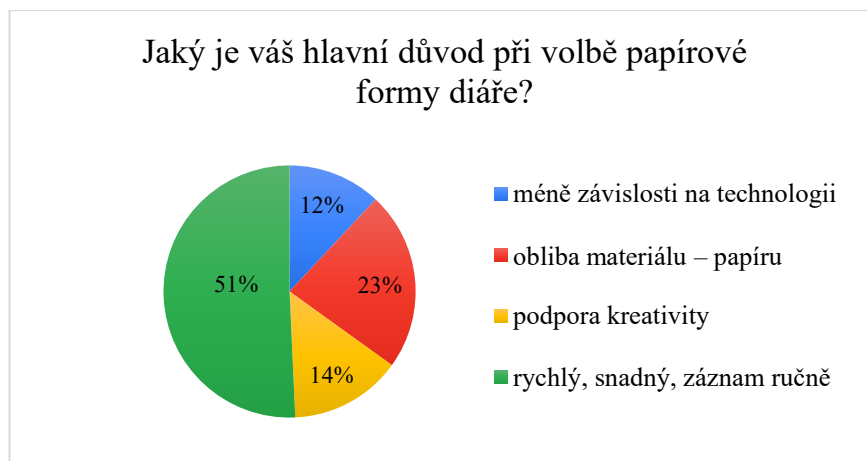
POUŽÍVÁNÍ PAPIROVÉHO DIÁŘE

Obrázek 8: Frekvence používání diáře k organizaci času

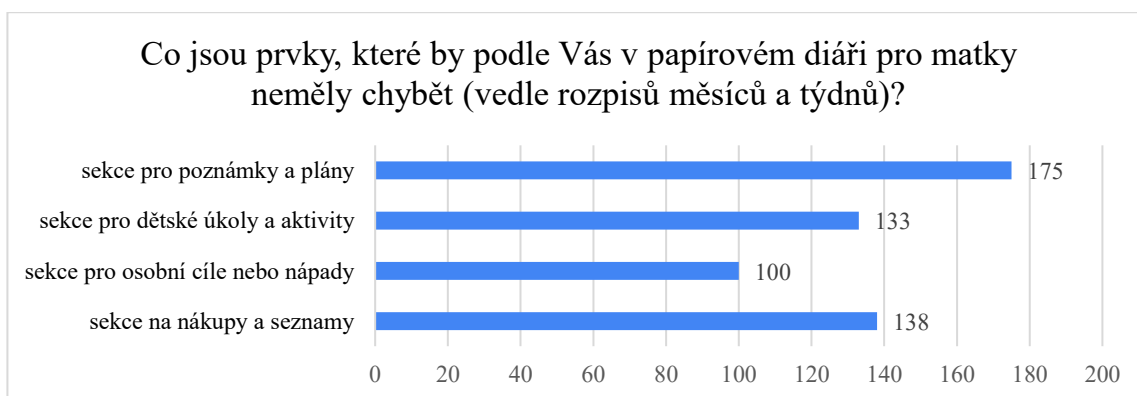

Obrázek 9: Preference elektronického či papírového diáře

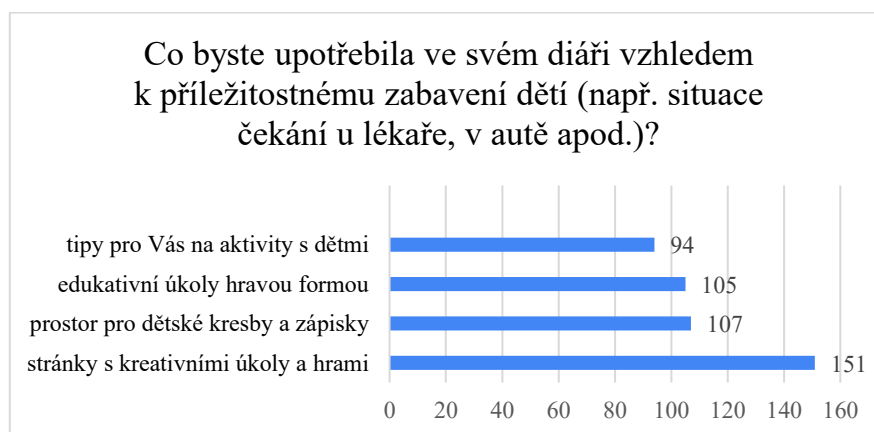

Obrázek 10: Důvody pro volbu papírové formy diáře

OBSAHOVÉ, FORMÁTOVÉ A KOMPOZIČNÍ PREFERENCE CÍLOVÉ SKUPINY

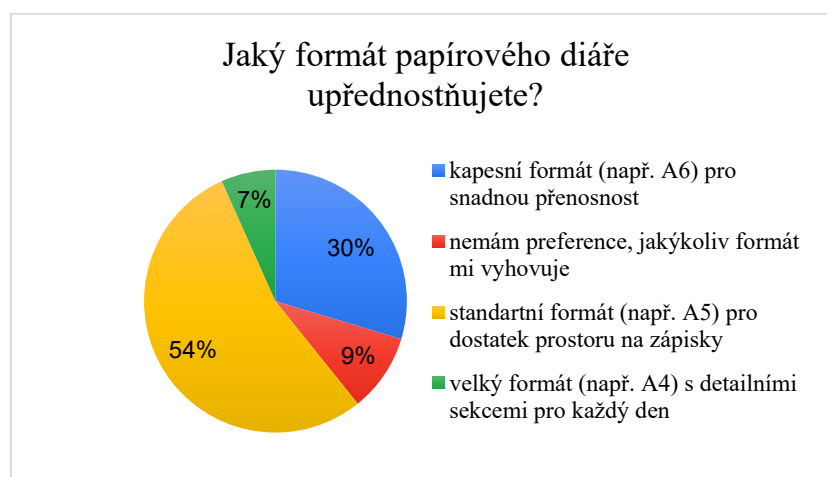
Obrázek 11: Prvky v diáři pro matky s dětmi

Obrázek 12: Prvky pomocné k zabavení dětí mimo domov

Obrázek 13: Potřeby matek vzhledem k plánování

Obrázek 14: Formáty diáře

Obrázek 15: Kompoziční varianty

Příloha C: MaMaDiář 2025 - externí příloha ve formátu PDF

Ukázky

Má máma má důvěř.

Děť MaDiáře kalendáře ke dni: 1. 1. 2024, o 10:00 hod. před začátkem školního roku, 1. 4. 5. 2024

V DIÁŘI NAJDETE

- Piktogramy a jednoduché obrázky, co pomohou k porozumění.
- Tezaurusy a ikony týkající se domova a rodiny
- Tezaurusy a ikony týkající se mateřského
- Přehled pro děti nebo vaše preferované týkající se dětí
- Dětské básně a úže
- Nápady, typy z mytologie
- Čas pro vás, pro vaše představy a rozvoje
- Uspěšné a nové věci
- Časová řízení komentářů, lásky děly, vřelosti...

Na konci diáře jsou k dispozici úkolové rozvoje.

PŘEHLED ROKU 2025

Únor	Únor	Únor	Únor	Únor	Únor	Únor	Únor
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	

Terminy MaDiáře v období od začátku školního roku 2025

DOMA

PRÁCE

DĚTI

MLOUHOŘE

NÁPADY

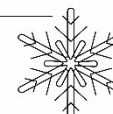
PRO MĚ

HOVOVO

PRO MĚ

Jako si to můžete rozvoje roků.

12. PONĚLÍ <small>pondělí</small>	KVĚTEN	16. PÁTEK <small>pátek</small>	
13. ÚTERÝ <small>úterý</small>		17. SOBOTA <small>sobota</small>	18. NEDELE <small>neděle</small>
14. STŘEDA <small>středa</small>			
15. ČTVRTEK <small>čtvrtek</small>			

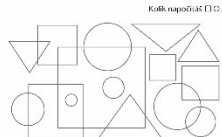
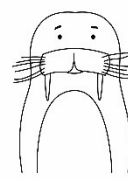

Nebožtů! dvě stejné sněžové vločky, každá je jedinečná.

MAJÍ ZÁMĚR ZA SIBOU? ZVÍŠNĚŠ I MĚŠCET?

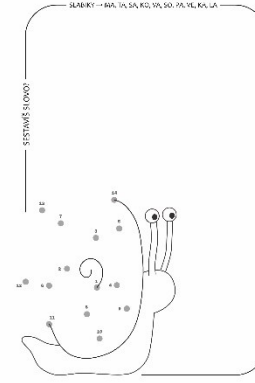
Kolik napočítáš? □ ○ △

Kroč dokáže zadržet dech až na 90 minut. Jak dlouho ho zadržel ty?

SLABIKY - PA, VA, SA, KA, VA, SO, VA, VA, KA, LA

SISTEMÁŘ SLOVO!

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI SLOVEM A SLOVÍČKEM!

ZÁŘÍ

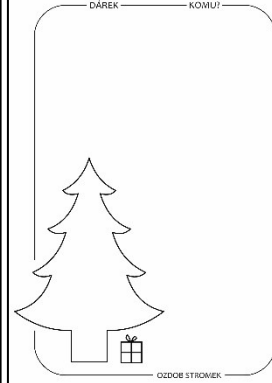
NA ZA HRADĚ ZDĚLAL JEŽEK, NAKO MUI O ŽIVĚ NĚMEL. UŽ JE PODÍM, JEŽČOU, LŮ BVS MĚI BŮT V DOMĚČOU.

A TAK Z LSTY DOMĚČEK, STAVĚ BYVALÉ JEŽČEK, UŽ TO STIHL A JE RÁD, ŽE TĚD AŽ JE V KLISU SPÁT.

Při počtu ohrožení jehle mají tvrdě říty a od nás je představa hádky furián.

DÁREK - KOMU?

ODDOBĚ STROMEK

PROSINEC

JAKÉ ZNÁS POHÁDKY?

ZNÁS POHÁDKU, KTEROU JE PRUNCEJNA?

Tužák je nešťavý pán, který má velkou zlobivost. Přestože je zlobivý, s pomocí svých přátel se vždy dostane z jeho tlapky.

Příloha D: Karty se zvířaty - externí příloha ve formátu PDF

Ukázky

